

**Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej
Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego
i Transportu Sanitarnego w Kielcach
za rok obrotowy 2022
wraz z prognozą sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2023 - 2025**

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego sporządzonego za rok obrotowy 2022. Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej zostały dokonane z uwzględnieniem wskaźników ekonomiczno-finansowych wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. poz. 832).

Raport zawiera:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok obrotowy 2022;
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2023-2025 wraz z opisem przyjętych założeń;
- informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego.

Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o działalności leczniczej¹, funkcjonującym na mocy uchwały Nr XI/175/99 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 grudnia 1999 roku w sprawie utworzenia Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego.

Centrum Ratownictwa Medycznego jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej. Działalność prowadzi nieprzerwanie w tej formie organizacyjnej od dnia 1 lutego 2000 roku. Podstawowym celem jest wykonywanie działalności leczniczej w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, polegającej na:

- 1) podejmowaniu medycznych czynności ratunkowych wobec każdej osoby znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia z wykorzystaniem podstawowych i specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego;
- 2) udzielaniu świadczeń zdrowotnych osobom w przypadkach pogorszenia ich stanu zdrowia, które nie są stanem nagłym w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej;
- 3) udzielaniu świadczeń zdrowotnych przez zespoły wyjazdowe ogólne i specjalistyczny zespół transportu neonatologicznego „N”;
- 4) świadczeniu usług transportu sanitarnego;
- 5) promocji zdrowia;
- 6) realizacji zadań dydaktycznych.

Udzielanie świadczeń zdrowotnych odbywa się w pomieszczeniach Centrum Ratownictwa Medycznego oraz w pojazdach przeznaczonych do udzielania tych świadczeń, a także w miejscu pobytu pacjenta.

Centrum Ratownictwa Medycznego prowadzi także wydzieloną działalność, inną niż działalność lecznicza, polegającą na:

- 1) wykonywaniu usług transportu sanitarnego (medycznego) oraz innych usług transportowych;

---

¹ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633).

- 2) medycznym zabezpieczeniu imprez masowych oraz innych imprez o charakterze sportowym, kulturalnym bądź religijnym – na zlecenie podmiotów organizujących takie imprezy;
- 3) wydawaniu opinii dotyczących medycznego zabezpieczenia imprez masowych;
- 4) wydawaniu opinii lekarskich na zlecenie organów wymiaru sprawiedliwości, organów ścigania, służb więziennych, celnych i instytucji ubezpieczeniowych;
- 5) prowadzeniu szkoleń, konferencji i kursów w zakresie promocji zdrowia;
- 6) zapewnieniu łączności radiowej pomiędzy podmiotami leczniczymi i ich jednostkami lub komórkami organizacyjnymi, w zakresie określonym przepisami prawa;
- 7) serwisowaniu urządzeń i instalacji łączności radiowej;
- 8) prowadzeniu podstawowej stacji kontroli pojazdów samochodowych;
- 9) wykonywaniu usług motoryzacyjnych, w tym napraw pojazdów samochodowych;
- 10) najmie, dzierżawie i użyczeniu majątku trwałego;
- 11) wykonywaniu usług kserograficznych.²

Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach od trzech lat jest zaangażowane w zwalczanie pandemii COVID-19, przy czym wszystkie zadania wykonywane w podstawowym zakresie działalności były i są wykonywane na bieżąco i w pełnym zakresie. Centrum Ratownictwa Medycznego brało udział w ewakuacjach szpitali, zajmowało się transportem osób chorych na COVID-19, uruchomiło mobilne punkty pobierania wymazów w kierunku SARS-CoV-2. Choć rodziło to dodatkowe trudności, przede wszystkim organizacyjne i kadrowe, Centrum Ratownictwa Medycznego wykonywało swoją normalną działalność w pełnym zakresie. Dzięki dobrej organizacji i dużym zaangażowaniu pracowników zespoły ratownictwa medycznego funkcjonowały nieprzerwanie. Każdego dnia pracę podejmowały wszystkie specjalistyczne i podstawowe zespoły ratownictwa medycznego. Każdego dnia pracę podejmowały wszystkie specjalistyczne i podstawowe zespoły ratownictwa medycznego, podobnie jak ambulatoria nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, w których pacjenci dorośli i dzieci byli przyjmowani bez względu na powszechnie panujące ograniczenia covidowe. Wszystkim szpitalom zapewnialiśmy transport medyczny, w tym pacjentów chorych na COVID-19.

Ilość zrealizowanych świadczeń zdrowotnych							
Rok	wyjazdy do zachorowań	wyjazdy do wypadków	wyjazdy transport.	porady ambulat.	zabiegi ambulat.	porady wyjazdowe	zabiegi wyjazdowe
2019	106 197	18 533	26 927	37 099	30 100	2 887	1 755
2020	88 386	14 785	19 070	19 907	16 281	1 763	585
2021	98 022	13 881	16 685	16 157	11 814	1 173	471
2022	94 743	14 350	17 438	20 579	13 142	1 115	517

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że stopniowo odbudowywana jest liczba udzielanych świadczeń w poszczególnych zakresach po załamaniu, jakie miało miejsce w 2020 roku. Dzieje się tak mimo wypowiedzenia umów podwykonawstwa w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej przez szpitale w Pińczowie i Opatowie.

Centrum, jako pierwszy podmiot uruchomiło wyjazdowe punkty pobierania wymazów z gardła od osób z podejrzeniem zarażenia się wirusem SARS-CoV-2 poddanych kwarantannie lub izolacji. Z chwilą pozyskania z końcem 2020 roku dostępu do szybkich testów antygenowych, wykonywane są one rutynowo przez zespoły ratownictwa medycznego. Dzięki temu pacjenci zakażeni wirusem SARS-CoV-2 są od razu przewożeni do szpitali referencyjnych, zaś personel ambulansów ratunkowych pozyskuje

² Szczegółowe cele i zadania Centrum Ratownictwa Medycznego zostały określone w §§ 4-7 statutu nadanego uchwałą Nr LIII/648/22 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 listopada 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Św. z 2022 r. poz. 4299).

informację o konieczności zastosowania dodatkowych środków ochrony indywidualnej i wykonania dekontaminacji karetki po zakończeniu interwencji.

Te wszystkie nowe dodatkowe zadania były realizowane przy zachowaniu pełnej normalnej działalności, mimo trwającej pandemii.

I. Raport z wykonania planu finansowego za 2022 rok

1. Wykonanie planu przychodów.

W 2022 roku wartość przychodów ogółem wyniosła **137 379 660,56** zł (100,04% wielkości planowanej³). Były one wyższe niż w roku poprzednim **1,61%**. Dane dotyczące dynamiki przychodów ze sprzedaży zawiera poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość sprzedaży (zł)		Przyrost
		2021	2022	2022/2021
1.	Ratownictwo medyczne (zespoły S i P)	75 121 297	96 957 939	129,1%
2.	Transporty noworodków (zespół N)	1 810 845	2 194 505	121,2%
3.	Nocna i świąteczna opieka zdrowotna, kontrakt z NFZ	1 065 178	1 296 673	121,7%
4.	Nocna i świąteczna opieka zdrowotna, podwykonawstwo	3 817 880	3 914 572	102,5%
5.	Usługi transportu sanitarnego, w tym:	12 468 666	12 641 818	101,4%
	transportu medyczny (płatnik NFZ)	4 319 874	6 100 037	141,2%
	osób zarażonych COVID-19 (płatnik NFZ)	2 909 994	961 155	33,0%
	na zamówienie szpitali	2 058 065	2 436 819	118,4%
	na zamówienie innych podmiotów leczniczych	2 452 743	2 791 301	113,8%
	na zamówienie instytucji i osób fizycznych	124 200	171 572	138,1%
6.	Usługi ambulatoryjne	157 976	121 436	76,9%
7.	Usługi szkoły ratownictwa medycznego	39 023	36 246	92,9%
8.	Wykonanie testów antygenowych COVID-19	3 826 919	648 523	16,9%
9.	Usługi techniczne	109 883	103 987	94,6%
Razem działalność podstawowa		98 417 166	117 915 699	119,8%
10.	Pozostałe usługi (w tym najem)	413 903	387 784	93,7%
11.	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	0	1 875	-----
Razem działalność dodatkowa		413 903	389 659	94,1%
Sprzedaż ogółem		98 831 569	118 305 359	119,7%
Pozostałe przychody operacyjne		36 321 458	17 973 002	49,5%
Przychody finansowe		52 603	1 101 300	2093,6%
Przychody ogółem		135 205 630	137 379 661	101,6%

Przychody z działalności podstawowej w 2022 r. wzrosły ogółem aż o 19,8%, co w największej mierze jest skutkiem podniesienia od 1 lipca 2022 r. stawek ryczałtu dobowego dla podstawowych i specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego oraz zespołów transportu medycznego. Zwiększeniu uległy także stawki w zakresie transportu wyjazdowego sanitarnego zespołu typu "N" oraz wycena ryczałtu miesięcznego dla świadczeń wykonywanych w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Nowe stawki to efekt ich podwyższenia przez NFZ o 1,5% z powodu inflacji (od 1 kwietnia 2022 r.) oraz nowelizacji ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych

³ Zarządzenie Nr 44/2022 Dyrektora Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie zmiany planu finansowego na 2022 rok.

pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (od 1 lipca 2022 r.). Zmienione zostały grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku oraz wartości przypisanych im współczynników pracy. W stawkach ryczałtowych obowiązujących od lipca 2022 r. NFZ uwzględnił ustalony przez GUS wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 9,6%: z 5.167,47 zł (za 2020 r.) do 5.662,53 zł (za 2021 r.). Biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia w grupie pracowników medycznych przyrost wynagrodzeń wyniósł 23,7%, zaś dla całego zakładu 21,0%.

Początek 2022 r. przyniósł poprawę w sytuacji epidemicznej. Jednak stopniowe wygaszanie pandemii COVID-19 spowodowało spadek przychodów w niektórych zakresach. Wojewoda Świętokrzyski zaprzestał finansowania pobierania prób badań w kierunku obecności wirusa SARS-CoV-2 przez mobilne zespoły wymazowe. Z kolei NFZ zaprzestał finansowania transportów osób chorych na COVID-19 i wykonywania szybkich testów diagnostycznych w trakcie interwencji podejmowanych przez zespoły ratownictwa medycznego oraz lekarzy nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Przywracanie normalnej pracy szpitali i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej zwiększyło zapotrzebowanie na transporty sanitarne, tak na te opłacane przez podmioty lecznicze, jak i przez osoby fizyczne.

Zasadnicza część przychodów (70,6 %) pochodziła z opłacanych z budżetu państwa świadczeń z zakresu ratownictwa medycznego. Z tego tytułu uzyskano kwotę **96 957 939,31 zł**.

W 2020 r. do ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi został dodany art. 47a nakazujący w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, podmiotom leczniczym udzielającym świadczeń przez całą dobę (czyli takim, jakim jest ŚCRMiTS), wypłacanie pracownikom wykonującym zawód medyczny zatrudnionym w systemie pracy zmianowej dodatki za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze nocnej w wysokości co najmniej 65% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika oraz za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze dziennej w niedziele i święta oraz dni wolne od pracy wynikające z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w wysokości co najmniej 45% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika. W 2022 r. wypłata dodatkowej gratyfikacji pracownikom zespołów ratownictwa medycznego kosztowała 6 374 655,46 zł (w 2021 r. było to 4 716 068,82 zł) i była zrefundowana środkami pochodzącymi z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego. W pozostałych zakresach świadczeń udzielanych przez Centrum koszty realizacji nakazu wynikającego z treści art. 47a w całości obciążąły budżet zakładu.

Razem przychody Centrum z tytułu udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego wyniosły 103 332 594,77 zł. Ich udział w przychodach ogółem stanowił 75,2%.

Ratownictwo medyczne – płatnik budżet państwa	Przychód	Wykonanie planu
Zespoły ratownictwa medycznego, w tym:	96 957 939,31 zł	100,0 %
- zespoły specjalistyczne (S)	22 963 760,36 zł	100,0 %
- zespoły podstawowe (P)	73 994 178,95 zł	100,0 %
Refundacja kosztów realizacji postanowień art. 47a /*	6 374 655,46 zł	100,3 %
Razem kontrakt z Wojewodą Świętokrzyskim:	103 332 594,77 zł	100,02 %

*/ - ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Liczba i rozmieszczenie codziennie dyżurujących zespołów ratownictwa medycznego była zgodna z ustalonym przez Wojewodę Świętokrzyskiego i zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia „Wojewódzkim Planem Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla Województwa Świętokrzyskiego”. Mimo wystąpienia pandemii COVID-19, dzięki dobrej organizacji i dużym zaangażowaniu pracowników zespoły ratownictwa medycznego funkcjonowały nieprzerwanie. Do wypadków były dysponowane 14 350 razy, zaś do zachorowań zagrażających życiu 94 743 razy. Są to wartości o ponad 10% niższe w porównaniu do okresu sprzed pandemii (2019 rok).

Realizacja kontraktów zawartych w trybie przetargowym ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia na udzielanie świadczeń zdrowotnych na rzecz osób ubezpieczonych,

była drugim pod względem wielkości źródłem przychodów – 10,2 % przychodów ogółem, co odpowiada kwocie **14 029 460,47 zł.** w tym 66 740,32 zł na przyrost wynagrodzeń w grupie pielęgniarek i położnych udzielających świadczeń w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Umowy z NFZ obejmowały wykonywanie wysoce specjalistycznych świadczeń transportu sanitarnego noworodków, transportu medycznego między szpitalnego, realizowanie świadczeń transportu sanitarnego na rzecz ośrodków zdrowia podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) oraz zabezpieczenie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.⁴

W celu zwalczania pandemii COVID-19 Narodowy Fundusz Zdrowia wprowadził nowe świadczenia płatne na podstawie faktycznych wykonania (bez zawierania odrębnych umów) w zakresie wykonywania transportów sanitarnych osób zarażonych wirusem SARS-CoV-2 oraz wykonywania testów antygenowych osobom, którym była udzielana pomoc medyczna w ramach działań ratowniczych. Jednakże z końcem lutego 2022 r. NFZ zaprzestał ich finansowania.

Rodzaje świadczeń objętych umową z NFZ	Przychód	Wykonanie planu
Transport sanitarny zespół N neonatologiczny	2 194 504,86 zł	100,0%
Transport medyczny między szpitalny	6 100 037,44 zł	100,0%
Nocna i świąteczna opieka zdrowotna, w tym:	1 267 199,00 zł	100,0%
- z tyt. przyrostu wynagrodzeń pielęgniarek	66 740,32 zł	100,0%
Transport sanitarny wykonywany w ramach POZ	2 791 300,85 zł	100,0%
Transport sanitarne osób zarażonych wirusem SARS-CoV-2	961 155,00 zł	100,0%
Wykonywanie testów kasetkowych przewożonym osobom	648 523,00 zł	100,0%
Razem kontrakty ze Świętokrzyskim OW NFZ:	13 992 194,37 zł	100,0%

Trzecim w kolejności źródłem przychodów, bo stanowiącym 4,7 % wartości przychodów ogółem, była realizacja umów zawartych w trybie przetargowym z innymi podmiotami leczniczymi na wykonywanie usług transportu sanitarnego oraz świadczeń z zakresu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Rodzaje świadczeń objętych umowami z podmiotami leczniczymi	Przychód	Wykonanie planu
Transport sanitarny na zlecenie podmiotów leczniczych	2 535 709,95 zł	99,9%
Nocna i świąteczna opieka zdrowotna (podwykonawstwo)	3 914 572,00 zł	101,8%
Razem kontrakty z podmiotami leczniczymi:	6 450 281,95 zł	101,1%

Z tytułu wykonywania innych świadczeń medycznych realizowanych na podstawie bezpośrednich umów zawieranych z innymi zleceniodawcami (Policja, sądy, areszty śledcze, instytucje i inne osoby prawne oraz fizyczne), Centrum Ratownictwa Medycznego osiągnęło przychody w kwocie **363 733,94 zł,** które stanowią 0,3 % wartości przychodów ogółem. Szczegóły dotyczące uzyskanych przychodów zawiera poniższa tabela:

Rodzaj świadczenia medycznego	Przychód	Wykonanie planu
Sprzedaż doraźnych usług medycznych opłaconych przez pacjenta	27 110,00 zł	125,0%
Obstawy medyczne imprez masowych	27 730,99 zł	110,6%
Badania aresztantów i osób skazanych	66 594,89 zł	104,0%

⁴ W zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej Centrum ma zawartą umowę z NFZ na jeden rejon operacyjny (ambulatorium w Mniowie). Ze szpitalami w Skarżysku-Kamiennej, Starachowicach i i Ostrowcu Świętokrzyskim zostały podpisane umowy na podwykonawstwo.

Szkoła Ratownictwa Medycznego	36 245,77 zł	106,2%
Inne transporty sanitarne	216 349,00 zł	109,9%
Razem pozostałe świadczenia medyczne:	374 030,65 zł	118,1%

Poza usługami medycznymi w Centrum Ratownictwa Medycznego wykonywane są usługi techniczne. Z tytułu ich sprzedaży osiągnięte zostały przychody w kwocie **103 986,80 zł** (0,1 % przychodów ogółem).

Inne usługi materialne	Przychód	Wykonanie planu
Sprzedaż usług pracowni radiołaczności	17 071,03 zł	100,0%
Sprzedaż usług stacji kontroli pojazdów	86 915,77 zł	100,2%
Sprzedaż usług warsztatu samochodowego	0,00 zł	---
Razem inne usługi materialne:	103 986,80 zł	100,2%

Z takich źródeł, jak wynajmowanie wolnych powierzchni, refundacja kosztów związanych z najmem (media), czy też sprzedaż materiałów i innych usług Centrum Ratownictwa Medycznego w 2022 r. osiągnęło przychody w kwocie **389 659,22 zł** (98,3 % wartości planu rocznego).

Przychody z wykonywania usług technicznych, wynajmowanych pomieszczeń Wojewodzie Świętokrzyskiemu na prowadzenie dyspozytorni PRM⁵, czy też wynajmowanych garaży nie są istotnie duże (0,4 % przychodów ogółem), jednak dzięki nim wykorzystywany jest wolny potencjał osobowy i materialny komórek organizacyjnych, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania Centrum Ratownictwa Medycznego.

W 2022 r. przychody operacyjne ogółem wyniosły **118 305 358,40 zł**.⁶ Stanowią one 100,1 % wartości planowanej.

W 2022 roku pozostałe przychody operacyjne wyniosły **17 973 001,69 zł**, co odpowiada 13,1 % wartości przychodów ogółem. Poza księgowymi operacjami technicznymi związanymi ze stosowaniem przepisów ustawy o rachunkowości, jak rozwiązanie uprzednio zawiązanych rezerw na świadczenia pracownicze (**4 819 163,85 zł**), czy na zagrożone należności (**23 353,65 zł**) a także sprzedaży zbędnych środków trwałych (**12 125,00 zł**). Jednak główna część pozostałych przychodów operacyjnych to równowartość otrzymanych z budżetu państwa oraz budżetu Województwa Świętokrzyskiego a także z Europejskiego Funduszu Społecznego darowizn i dotacji w tej części, w jakiej zostały wykorzystane na sfinansowanie działalności bieżącej związanej z przeciwdziałaniem epidemii a także dodatkowe wynagrodzenia za prace w nocy i w dni świąteczne. W 2022 r. Centrum ujęło w pozostałych przychodach operacyjnych otrzymane środki między innymi z następujących tytułów:

- od Wojewody Świętokrzyskiego:

- na pokrycie kosztów funkcjonowania zespołów transportu sanitarnego, których zadaniem było pobieranie wymazów z gardła w warunkach domowych od osób na terenie województwa świętokrzyskiego podejrzanych o zakażenie COVID-19 oraz przewożenie ich do laboratoriów w okresie styczeń – marzec – 138 829,15 zł (w 2021 r. było to 662 570,65 zł);

- na pokrycie kosztów związanych w wykonaniu zadania określonego w art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nakazujący w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii podmiotom leczniczym udzielającym świadczeń przez całą dobę, wypłacanie pracownikom wykonującym zawód medyczny zatrudnionym w systemie

⁵ Wykonanie polecenia zawartego w art. 9 ust. 1 oraz ust. 5 ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 maja 2018 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 1115).

⁶ Kwota ta nie zawiera refundacji kosztów z tyt. realizacji art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, gdyż ze względów na źródło finansowania jest traktowana, jak dotacja i ujmowana w pozostałych przychodach operacyjnych.

pracy zmianowej dodatki za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze nocnej w wysokości co najmniej 65% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika oraz za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze dziennej w niedziele i święta oraz dni wolne od pracy wynikające z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w wysokości co najmniej 45% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika – 6 374 655,46 zł (w 2021 r. było to 4 716 068,82 zł);

- z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu pt.: „Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 w województwie świętokrzyskim” – 1 789 408,88 zł (w 2021 r. było to 3 038 957,67 zł);

Centrum otrzymało też szereg dotacji i darowizn rzeczowych od instytucji i fundacji, jak np.:

- od Województwa Świętokrzyskiego dotacja na zakup ambulansu sanitarnego dla zespołu ratownictwa medycznego – 612 000,- zł;

- od fundacji Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia na zakup aparatury medycznej dla zespołów ratownictwa medycznego – 76 000,- zł;

- od PZU Życie S.A. na zakup wyposażenia zespołów ratownictwa medycznego – 31 365,98 zł;

- od Wojewody Świętokrzyskiego darowiznę rzeczową – sprzęt medyczny z likwidacji szpitala tymczasowego o łącznej wartości 101 730,- zł;

- od fundacji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy darowiznę rzeczową – osiem plecaków ratunkowych z wyposażeniem dla specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego o łącznej wartości 220 569,12 zł.

Przychody finansowe za 2022 rok zamknęły się kwotą **1 101 300,47** zł (102,7 % planu rocznego). Jest to wynikiem wzrostu oprocentowania lokat deponowanych w Banku Gospodarstwa Krajowego wywołanego inflacją. Przychody z tytułu odsetek bankowych wyniosły **1 094 218,13** zł. Przychody z tytułu odsetek za zwłecanie z zapłatą przez niesumienne odbiorców usług wyniosły **7 080,71** zł.

Podsumowując, w roku obrotowym 2022 Centrum Ratownictwa Medycznego uzyskało przychody o łącznej wartości **137 379 660,56** zł, co stanowi 100,04% planu rocznego.

W stosunku do wykonania z 2021 r. przychody ogółem wzrosły o 2 174 030,92 zł, czyli o 1,61 %.

2. Wykonanie planu kosztów.

Plan finansowy Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach na 2022 rok zakładał⁷, że koszty ogółem wyniosą 137 100 595,61 zł. Ostatecznie **całkowite koszty** wyniosły **137 189 562,62** zł, co stanowi 100,06 % planowanych kosztów rocznych.

W stosunku do wykonania planu finansowego z 2021 r. koszty wzrosły o 2 207 426,65 zł, czyli o 1,64 %. Dynamikę kosztów z lat 2021-2022 przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj kosztu	2021	2022	2022/2021
1. Amortyzacja	5 500 758	5 295 409	96,3%
2. Zużycie materiałów i energii,	11 275 327	12 052 592	106,9%
- w tym materiałów	9 982 946	10 860 036	108,8%
- w tym energii	1 292 381	1 192 557	92,3%
3. Usługi obce	15 962 274	17 948 349	112,4%
- w tym kontrakty medyczne	8 774 201	8 697 085	99,1%
- w tym podwykonawca (SPZZOZ Staszów)	4 738 676	6 310 436	133,2%
4. Podatki i opłaty	208 966	219 495	105,0%
5. Wynagrodzenia	75 207 166	77 874 963	103,5%

⁷ Plan finansowy na 2022 został wprowadzony zarządzeniem Nr 37/2021 Dyrektora ŚCRMiTS z dnia 30 grudnia 2021 r. Ostatnia (druga) zmiana planu finansowego miała miejsce w dniu 28 listopada 2022 r.

- w tym wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę	61 667 816	64 445 777	104,5%
- w tym umowy zlecenia	13 539 350	13 429 186	99,2%
6. Składki na rzecz ZUS i inne świadczenia na rzecz pracowników	17 368 819	16 586 529	95,5%
- w tym składki ZUS umowy o pracę	11 873 106	12 451 502	104,9%
- w tym składki ZUS od umów zleceń	1 618 301	1 623 077	100,3%
- w tym odpis na ZFŚS	1 136 015	1 249 998	110,0%
- w tym koszty zachowania bezpieczeństwa i higieny pracy, szkoleń pracowników, PPK,	2 741 398	1 261 952	46,0%
7. Pozostałe koszty rodzajowe	231 457	343 433	148,4%
Razem koszty rodzajowe	125 754 768	130 320 771	103,6%
Wartość sprzedanych materiałów według cen zakupu	0	2 250	-----
Pozostałe koszty operacyjne	9 214 662	6 863 152	74,3%
Koszty finansowe	12 706	3 390	26,7%
Koszty ogółem	134 982 136	137 189 563	101,6%

Główną przyczyną wzrostu kosztów w 2022 roku był wzrost wynagrodzeń wynikający z obowiązku stosowania przepisów prawa:

- ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych;
- art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi - przepisem tym w 2022 r. nałożony został obowiązek wypłacania pracownikom medycznym ekstra dodatków za pracę w porze nocnej oraz w niedziele i dni świąteczne oraz
- ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (wpływ na wynikające z regulaminu pracy dodatki za pracę w godzinach nocnych i do ustalenia czynników zmiennych wynagrodzenia za urlop).

W 2022 r. kolejną nowelizacją ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, zmienione zostały grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku oraz wartości przypisanych im współczynników pracy. Istotnemu zwiększeniu (o 9,6%) uległa kwota bazowa – z wartości 5.167,47 zł do 5.662,53 zł.

Wzrost wynagrodzenia zasadniczego spowodował wzrost wszystkich dodatków wypłacanych pracownikom, w tym dodatków za pracę w porze nocnej oraz w niedziele i dni świąteczne. Zmniejszenie liczby zadań zlecanych przez Wojewodę i NFZ spowodowało ograniczenie umów zleceń udzielanych pracownikom Centrum, co w konsekwencji spowodowało, że wzrost płac pracowników etatowych nie pociągnął za sobą wzrostu składek na rzecz ZUS. Te utrzymały się na poziomie 2021 roku. Na marginesie, w 2023 r. kwota bazowa wyniesie 6.346,15 zł, a to oznacza wzrost kosztów wynagrodzeń o 12,1%.

Na wzrost kosztów ogółem miał także dość duży wpływ wzrost kosztów usług obcych, w tym wzrost stawek godzinowych płaconych lekarzom specjalistycznym zespołom ratownictwa medycznego oraz lekarzom nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, a także wzrost kosztów podwykonawstwa w zakresie ratownictwa medycznego na terenie powiatu staszowskiego wynikającego ze wzrostu stawek ryczałtu dobowego za dyżury specjalistycznych i podstawowych zespołom ratownictwa medycznego.

W 2022 r. dzięki zawartym wcześniej umowom wieloletnim z dostawcami energii elektrycznej i gazu ziemnego, nie doszło do wzrostu cen energii w stosunku do poprzedniego roku, a dzięki poczynionym oszczędnościom wzrost kosztów używania ciepłej wody użytkowej oraz wody i odprowadzania ścieków nie wywarł dużego wpływu na kształtowanie się kosztów ogółem.

Realizacja zadań wykonywanych przez Centrum wiąże się z korzystaniem z taboru samochodowego. Tu wzrost kosztów oleju napędowego wyniósł 19%.

Uspokojenie rynku zaopatrzeniowego w materiały medyczne oraz w materiały zużywane przy zwalczaniu pandemii spowodowało zmniejszenie kosztów w tym zakresie w stosunku do roku poprzedniego. Ograniczeniu tych kosztów sprzyjała także poprawa sytuacji epidemicznej i oraz posiadanie zapasów środków ochrony indywidualnej i płynów dezynfekcyjnych. Koszty zużytych leków były wyższe o ponad 4%.

Podatki i opłaty na przestrzeni roku wzrosły o 5%. Podatki od nieruchomości o 3,5% ale już opłaty za korzystanie ze środowiska aż o 270%. Zwiększenie odsetka osób z ustalonym stopniem niepełnosprawności wyeliminował konieczność wnoszenia wpłat na PFRON. W tej kategorii kosztów duże znaczenie ma wzrost kosztów wywozu odpadów komunalnych, które uległy zwiększeniu w drugiej połowie roku. Ogółem w kategorii podatki i opłaty koszty były niższe niż rok wcześniej.

Pozostałe koszty rodzajowe – ich wzrost jest relatywnie dość wysoki. Przyrost wynika ze wzrostu ubezpieczeń komunikacyjnych. Centrum posiada ok. 100 ambulansów i każdy jednostkowy wzrost składki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przekłada się na wzrost kosztów w tym obszarze. Ta pozycja rachunku kosztów obejmuje także tworzenie rezerw na koszty, które powstaną w przyszłych okresach, w tym rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze, na ewentualne koszty odszkodowań, czy też rezerw na trudno ściągane należności. Utworzona została także rezerwa związana z koniecznością zwrotu równowartości czasu nieobecności lekarzy w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego, w tym u podwykonawcy tych usług.

Wartość sprzedanych towarów – jest to wartość marginalna, nieistotna w budżecie Centrum. W 2022 roku takie czynności nie były praktycznie dokonywane.

Na pozostałe koszty operacyjne składają się przede wszystkim utworzone rezerwy na świadczenia pracownicze. Ich wzrost jest przede wszystkim pochodną przyrostu wynagrodzeń.

Najważniejszą grupę kosztów stanowią **koszty pracy**, które w całym 2022 roku wyniosły **94 461 492,41 zł**, co stanowi 68,9 % kosztów ogółem. Koszty pracy obejmują m.in.:

- wynagrodzenia osobowe – **64 445 777,34 zł** (99,9 % planu rocznego);
- wynagrodzenia bezosobowe – **13 429 186,00 zł** (99,7 % planu rocznego);
- składki pracodawcy na ubezpieczenia społeczne w kwocie **14 074 578,13 zł** (100,2 % planu rocznego);
- inne świadczenia pracownicze, jak zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, odzież ochronna i robocza w łącznej wysokości **2 511 950,94 zł** (101,5 % planu rocznego).

Na ostatni dzień grudnia 2022 r. w Centrum Ratownictwa Medycznego na umowach o pracę zatrudnionych były 608 osób (599,8 etatów). Poziom zatrudnienia jest stabilny a nieznaczne zmiany są powodowane potrzebą dostosowywania poziomu zatrudnienia do rozmiarów realizowanych zadań. Część personelu medycznego spośród takich grup zawodowych, jak lekarze, pielęgniarki i ratownicy medyczni jest zatrudniana w ramach umów cywilno-prawnych. Przeciętny miesięczny równoważnik ich czasu pracy w 2022 r. odpowiadał 176 etatom.

Wzrost kosztów wynagrodzeń w 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 2,0 %. Był on skutkiem kolejnej nowelizacji ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, którą zmienione zostały grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku oraz wartości przypisanych im współczynników pracy oraz znacznego zwiększenia (o 9,6%) kwoty bazowej – z wartości 5 167,47 zł do 5 662,53 zł. Wzrost kosztów został zrównoważony:

- zaniechaniem wypłacania dodatkowych świadczeń pieniężnych osobom, które wykonywały czynności zawodowe w warunkach bezpośredniego kontaktu z pacjentami z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego⁸,

---

⁸ Z dniem 1 czerwca 2021 r. na polecenie Ministra Zdrowia z dnia 28 maja 2021 r. zaprzestano wypłat dodatkowych świadczeń pieniężnych osobom udzielającym świadczeń zdrowotnych w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

- odstąpieniem od wypłat dodatkowych świadczeń pieniężnych osobom wykonującym zawody medyczne oraz osobom niewykonującym zawodów medycznych, które uczestniczyły w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń w zakresie transportu sanitarnego w związku przeciwdziałaniem COVID-19 w udzielaniu tych świadczeń i miały bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2,

- zaprzestaniem wystawiania dodatkowych zespołów transportu sanitarnego, których zadaniem było:

- pobieranie wymazów z gardła w warunkach domowych od osób na terenie województwa świętokrzyskiego podejrzanych o zakażenie COVID-19 oraz przewożenie ich do laboratoriów,

- przewożenie osób chorych na COVID-19 lub podejrzanych o zarażenie do szpitali lub do miejsc izolacji i kwarantanny.

Koszty wynagrodzeń zawierają także skutki:

- wykonania zadania określonego w art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nakazującego w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii podmiotom leczniczym udzielającym świadczeń przez całą dobę, wypłacanie pracownikom wykonującym zawód medyczny zatrudnionym w systemie pracy zmianowej dodatku za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze nocnej w wysokości co najmniej 65% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z osobistego zaszeregowania pracownika oraz za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze dziennej w niedziele i święta oraz dni wolne od pracy wynikające z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w wysokości co najmniej 45% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika;

- włączenia zasad przyjętych rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej i kilkoma rozporządzeniami zmieniającymi, które dotyczyły podwyżek wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych oraz ratowników medycznych;

- wprowadzenia stosowania przepisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, wobec osób spoza grona pracowników medycznych.

Powyższe uwagi potwierdza zestawienie wartości przeciętnych wynagrodzeń pracowników etatowych⁹ Centrum Ratownictwa Medycznego - w 2022 r. wyniosło ono **9 285,232** zł brutto a rok wcześniej **9 163,03** zł. Przyrost przeciętnego wynagrodzenia wyniósł 1,33 %.

Druga, co do wielkości kategoria kosztów, to **koszty usług obcych**, które w całym 2022 r. wyniosły **17 948 349,46** zł a w wśród nich kontrakty medyczne z lekarzami dyżurującymi w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego, ambulatoriach i w specjalistycznych karetkach transportowych, w tym w zespole noworodkowym typu „N”. Na kontrakty medyczne wydano **8 697 084,50** zł, (99,2 % planowanej kwoty rocznej). Średnia stawka za godzinę pełnionego dyżuru w 2022 r. przez lekarza wyniosła **112,35** zł. W przeliczeniu na etat daje to wartość **17 821,45** zł.

W kategorii usług obcych drugą grupą kosztów pod względem wielkości stanowią koszty podwykonawstwa części zakontraktowanych świadczeń medycznych. W 2022 r. wyniosły one **6 310 436,10** zł (100,0 % planu rocznego). Są to koszty obsługi umowy zawartej z Samodzielnym Publicznym Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej w Staszowie na wykonywanie świadczeń z zakresu ratownictwa medycznego na obszarze powiatu staszowskiego.

Koszty usług obcych niemedyceńskich (tj. poza kontraktami i podwykonawstwem) w całym 2022 roku wyniosły **2 940 708,86** zł (101,9 % planowanej wielkości rocznej). Szczegóły przedstawia poniższa tabela:

---

⁹ Dane z rocznych sprawozdań sporządzonych wg zasad Głównego Urzędu Statystycznego: „Z-06 - Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy”.

Rodzaj usługi obcej	Koszt	Wykonanie planu
Usługi niemedycezne – razem	2 940 708,86 zł	101,9%
Usługi niemedycezne – refaktury, z tego:	35 544,58 zł	100,0%
- usługi telekomunikacyjne - refaktury	25 315,99 zł	100,0%
- inne usługi niemedycezne - refaktury	10 228,59 zł	100,0%
Remonty, naprawy, konserwacje, przeglądy budynków, budowli, instalacji i urządzeń technicznych, z tego:	817 561,06 zł	104,8%
- budynków i budowli	459 066,21 zł	110,9%
- urządzeń infrastruktury IT	66 717,85 zł	95,6%
Naprawy, konserwacje i przeglądy sprzętu i aparatury medyczej, z tego:	335 274,43 zł	88,3%
- naprawy sprzętu medycznego i aparatury medyczej stanowiących własność jednostki.	167 479,43 zł	89,3%
- konserwacje i przeglądy sprzętu medycznego i aparatury medyczej stanowiących własność jednostki	167 475,20 zł	87,4%
Naprawy i przeglądy pojazdów własnych	443 910,12 zł	105,1%
Usługi bankowe, pocztowe i telekomunikacyjne, z tego:	357 588,22 zł	100,2%
- usługi telekomunikacyjne	310 970,34 zł	100,0%
Transport niemedycezny - zakup zewnętrzny	0,00 zł	100,0%
Najem, dzierżawy (za wyjątkiem IT), z tego:	183 090,48 zł	98,5%
- najem, dzierżawa budynków, lokali	160 227,78 zł	98,3%
Doradztwo, audyty i kontrole zewnętrzne	106 395,00 zł	99,7%
Utrzymanie czystości, utylizacji odpadów, ochrony obiektów i terenu, z tego:	403 984,16 zł	110,7%
- odbiór odpadów i utylizacja - odpady medyczne	145 345,51 zł	100,2%
- odbiór odpadów i utylizacja - odpady komunalne	120 620,65 zł	108,5%
Usługi informatyczne	188 284,16 zł	103,7%
Usługi pozostałe związane z utrzymaniem zabezpieczenia medycznego i niemedyceznego, z tego:	55 303,67 zł	94,8%
- usługi pralnicze	40 218,70 zł	94,2%
- sterylizacja	15 084,97 zł	96,7%
Inne usługi niemedycezne	13 772,98 zł	101,5%
Razem usługi niemedycezne:	2 940 708,86 zł	101,9%

Zużycie materiałów to trzecia co do wielkości kategoria kosztów. Do końca grudnia 2022 r. koszt zużytych materiałów wyniósł **10 860 035,60 zł** (99,3 % planowanej kwoty rocznej) i był o 877 089,42 zł wyższy w stosunku do roku poprzedniego (przyrost o 8,8 %). Główną przyczyną był wzrost cen zaopatrzeniowych spowodowany inflacją (14,4%). To, że skutek ogólny był niższy jest efektem ustabilizowania się sytuacji epidemicznej, wprowadzenia nowych zasad postępowania z pacjentami chorymi i podejrzanymi o zarażenie się wirusem SARS-CoV-2 oraz spadek cen zaopatrzeniowych środków ochrony osobistej i środków dezynfekcyjnych w stosunku do tych z 2020 i 2021 roku.

Stały i systematyczny wzrost cen materiałów eksploatacyjnych taboru samochodowego (paliwo i części zamienne), spowodował wzrost kosztów w tym zakresie, które wyniosły 5 574 967,81 zł (101,8 %

planowanych kosztów rocznych). Koszty eksploatacyjne na przestrzeni roku wzrosły aż o 17,6%. Na zakupy paliw samochodowych wydatkowano 4 161 169,49 zł (99,3 % planu rocznego; przyrost 18,9%).

Poniższa tabela przedstawia poniesione koszty nabycia wyrobów medycznych i medycznych środków dezynfekcyjnych. W 2022 r. wyniosły one łącznie **4 501 040,06 zł**, co stanowi 96,9 % planowanych kosztów rocznych.

Rodzaje wyrobów medycznych	Koszt	Wykonanie planu
Materiały medyczne	4 073 855,51 zł	96,8%
Leki	427 184,55 zł	97,6%
Razem koszty zakupu wyrobów medycznych:	4 501 040,06 zł	96,9%

Koszty **energii** zużytej do końca grudnia 2022 r. wyniosły **1 192 556,50 zł** (93,7% planowanej kwoty rocznej). Niższe koszt to efekt wdrożenia oszczędności i posiadania umów wieloletnich na dostawę energii elektrycznej i gazu.

Inne koszty rodzajowe wyniosły **562 927,94 zł** (115,7 % planu rocznego), w których największy udział mają koszty ubezpieczeń majątkowych, OC i komunikacyjnych (198 904,83 zł), podatek od nieruchomości (180 184,00 zł), opłaty za odpady komunalne i środowiskowe pobierane przez jednostki samorządu terytorialnego (38 601,18 zł).

Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych będących w dyspozycji Centrum Ratownictwa Medycznego wyniosła w 2022 roku **5 295 409,23 zł** (100,1 % planu rocznego). Tak wysokie koszty amortyzacji wynikają ze zrealizowanych w latach wcześniejszych i w roku obrotowym szeregu inwestycji w infrastrukturę, szczególnie w systemy zarządzania taborem ambulansów ratunkowych i pozostałych ambulansów sanitarnych, modernizowaniem posiadanej bazy lokalowej, dokonywaniem zakupów nowoczesnego taboru samochodowego oraz sprzętu i aparatury medycznej.

Pozostałe koszty operacyjne wyniosły ogółem **6 863 151,53 zł**. Obejmują między innymi utworzenie rezerw na koszty, które powstaną w przyszłych okresach, w tym rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze (5 264 641,37 zł), na ewentualne koszty odszkodowań (501 236,84 zł) czy też rezerw na trudno ściągalne należności (38 286,12 zł). Utworzona została także rezerwa związana z koniecznością zwrotu równowartości czasu nieobecności lekarzy w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego, w tym u podwykonawcy tych usług.

Koszty finansowe w całym 2022 roku wyniosły **3 389,95 zł**, z czego 2 624,09 zł to koszty związane z aktualizacją odsetek dochodzonych od nieuregulowanych należności.

Ostatecznie **całkowite koszty** zaliczone do kosztów działalności Centrum Ratownictwa Medycznego w 2022 roku wyniosły **137 189 562,62 zł**, co stanowi 100,04 % planowanych kosztów rocznych. Koszty w całości zostały pokryte przychodami, a wypracowany **zysk brutto** wyniósł **190 097,94 zł**. Po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych **zysk netto** wyniósł **163 919,94 zł**, który po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego zwiększy fundusz zakładu i zakładowy fundusz socjalny.

3. Realizacja zamierzeń inwestycyjno-remontowych.

Realizacja zamierzeń inwestycyjnych.

W 2022 roku na realizację zamierzeń inwestycyjnych Centrum Ratownictwa Medycznego wydatkowało **2 483 149,72 zł** z czego 69,72 % to środki własne.

W 2022 roku Centrum Ratownictwa Medycznego uzyskało dotację z budżetu Województwa Świętokrzyskiego w kwocie 612 000,00 zł na dofinansowanie zakupu 2 respiratorów transportowych oraz 1 ambulansu typu C wraz z wyposażeniem. Ponadto Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia – Komitet Oddziału w Kielcach dofinansował zakup dwóch respiratorów transportowych w kwocie 80 000,00 zł. Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy przekazała darowiznę w postaci 8 toreb pediatrycznych o łącznej wartości 220 569,12 zł.

Nakłady poniesione w 2022 roku były niższe od zaplanowanych, gdyż umowę na kwotę 2 829 499,95 zł na dostawę 5 ambulansów sanitarnych typu C wyposażonych w nosze z transporterem oraz butle tlenowe z reduktorami podpisano dopiero 30 grudnia 2022 r. Dostawa oraz wydatek nastąpiły w roku 2023 r.

W zakresie prac budowlanych wykonano przebudowę pomieszczeń magazynu olejowego celem dostosowania do archiwum zakładowego w Kielcach o łącznej wartości 150 049,77 zł.

Zadania inwestycyjne w zakresie zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych były skoncentrowane na nabyciu:

Wydatki na nabycie ruchomych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych a także wydatki na inwestycje w obcych środkach trwałych	Liczba	Wartość
Ambulans sanitarny typu C z wyposażeniem	1 szt.	631 362,76 zł
Ambulanse typu A wyposażone w nosze i krzesła transportowe	2 szt.	564 156,00 zł
Respiratory transportowe	4 szt.	292 653,75 zł
Zestaw do zwalczania gryzoni	1 szt.	7 824,00 zł
Przyrząd do wyjmowania wtryskiwaczy	1 szt.	4 242,00 zł
Pulsoksymetry	8 szt.	60 000,00 zł
Drukarki pojazdowe termiczne	3 szt.	9 365,22 zł
Urządzenia wielofunkcyjne	2 szt.	1 788,99 zł
System rejestracji rozmów dla dyspozytorni transportowej	1 szt.	22 632,00 zł
Urządzenie do kontroli hamulców	1 szt.	4 019,64 zł
Sztandar ŚCRMITS	1 szt.	12 900,00 zł
Serwery	2 szt.	82 754,40 zł
Laptopy	3 szt.	20 506,60 zł
Drukarki	11 szt.	14 710,80 zł
Komputery	53 szt.	342 194,61 zł
System monitoringu, alarmowy, dostępu do budynku	3 szt.	46 001,98 zł
Przebudowa pomieszczeń w celu dostosowania do archiwum	1 szt.	150 049,77 zł
Przygotowanie inwestycji awaryjnego zasilania serwerowni	1 szt.	2 767,50 zł
Programy komputerowe	5 szt.	213 219,70 zł
RAZEM		2 483 149,72 zł

Realizacja zamierzeń remontowych i zakupowych.

Zaplanowane bieżące prace remontowe i zakupy zostały wykonane w całości. Dodatkowo dokonano napraw i zakupów wynikających z sytuacji awaryjnych. Poniższe zestawienie obejmuje wykaz zadań wybranych pod kątem ich wartości:

- ✓ remont dachu na budynku administracji - Kielce, ul. Pakosz – 40 668,00 zł (wydatek poniesiony w 2021 r. część kosztów zaliczonych do 2022 r.);
- ✓ remont pomieszczeń administracyjnych – Kielce, ul. Pakosz – 52 521,00 zł;
- ✓ remont pokoju zamówień publicznych – Kielce, ul. Pakosz – 12 546,00 zł;
- ✓ malowanie sali wykładowej – Kielce, ul. Pakosz – 13 407,00 zł;

- ✓ remont magazynu - adaptacja na pokój biurowy – Kielce, ul. Pakosz – 10 762,50 zł (część kosztów zaliczonych do 2022 r. pozostało do rozliczenia w czasie 15 067,50 zł);
- ✓ prace remontowe w serwerowni – Kielce, ul. Pakosz – 24 907,50 zł;
- ✓ remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych placu manewrowego – Kielce, ul. Pakosz - 98 487,58 zł;
- ✓ naprawa nieszczelności dachu budynku – Kielce, ul. św. Leonarda – 17 712,00 zł;
- ✓ odnowienie pomieszczeń wypoczynkowych zespołów ratownictwa medycznego – Kielce, ul. Polna Kielce – 7 503,00 zł;
- ✓ remont pokrycia dachu garaży w Oddziale Jędrzejów – 9 963,00 zł;
- ✓ wymiana bramy segmentowej garażowej w Oddziale Jędrzejów – 1 861,40 zł (część kosztów zaliczonych do 2022 r. pozostało do rozliczenia w czasie 20 475,40 zł);
- ✓ remont kominów i pokrycia dachowego na budynku Oddział Kazimierza Wielka – 9 255,73 zł (część kosztów zaliczonych do 2022 r. pozostało do rozliczenia w czasie 18 511,36 zł);
- ✓ remont pokrycia daszków, malowanie pomieszczeń plus roboty dodatkowe Oddział Pińczów – 24 843,80 zł (część kosztów zaliczonych do 2022 r. pozostało do rozliczenia w czasie 32 959,52 zł);
- ✓ remont pomieszczeń budynku Oddział Włoszczowa - 30 704,40 zł wydatek poniesiony w 2021 r., część kosztów zaliczonych do 2022 r.);
- ✓ remont pomieszczeń budynku, okładzin ścian myjni ambulansów Oddział Skarżysko-Kamienna - 72 156,00 zł (wydatek poniesiony w 2021 r., część kosztów zaliczonych do 2022 r.);
- ✓ wymiana opraw oświetleniowych wraz z okablowaniem Oddział Końskie -14 304,29 zł;
- ✓ remont pomieszczeń części administracyjnej Oddział Końskie – 32 430,47 zł (część kosztów zaliczonych do 2022 r., pozostało do rozliczenia w czasie 64 861,04 zł);
- ✓ remont nawierzchni bitumicznej placu manewrowego Oddział Busko-Zdrój - 30 450,70 zł (część kosztów zaliczonych do 2022 r., pozostało do rozliczenia w czasie 152 089,50 zł);
- ✓ zakup drobnego sprzętu medycznego (reduktory, plecaki, torby, przepływomierze, ssaki, ciśnieniomierze, glukometry, itp.) - 148 525,32 zł;
- ✓ zakup odzieży roboczej (uzupełnienie braków) – 22 258,51 zł;
- ✓ zakup mebli biurowych - 30 873,45 zł.

Za kwotę ok. 10 tys. zł zakupione zostały nowoczesne żarówki i oprawy oświetleniowe LED.

4. Stan należności i zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. kwota należności z tytułu dostaw i usług wynosiła **2 185 834,77 zł**, w tym wymagalnych **153 908,31 zł** (bez należnych odsetek). Najpoważniejszymi dłużnikami Centrum wciąż pozostawały podmioty lecznicze:

Podmiot leczniczy	Należności na 31.12.2022 r.	w tym wymagalne na 31.12.2022 r.
Powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Starachowicach	214 045,76 zł	67 482,96 zł
Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu	173 084,40 zł	-----
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kazimierzy Wielkiej	151 025,42 zł	-----
Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpital Specjalistyczny w Kielcach	138 394,55 zł	1 517,28 zł

Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Świętokrzyskim	129 176,40 zł	-----
Zespół Opieki Zdrowotnej w Skarżysku-Kamiennej	54 985,13 zł	4 663,57 zł
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Rafała w Czerwonej Górze	53 824,95 zł	-----
Szpital Kielecki Św. Aleksandra Sp. z o.o. w Kielcach	27 724,12 zł	24 404,97 zł
Szpital Specjalistyczny ARTMEDIK Sp. z o.o. w Jędrzejowie	20 282,54 zł	15 539,07 zł

Stan należności wymagalnych w stosunku do lat poprzednich zdecydowanie spadł. Efekty przyniosły prowadzone rozmowy z dyrektorami zadłużonych szpitali, konsekwentne kierowanie na drogę sądową pozwów o zapłatę niezależnie od tego, kto jest podmiotem tworzącym. Pomocne też okazało się przejęcie od dnia 1 marca 2020 r. przez Narodowy Fundusz Zdrowia rozliczania usług transportów medycznych między szpitalnych. W Centrum Ratownictwa Medycznego obowiązuje zasada wprowadzona przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, że dochodzone są wszystkie należności, w tym z tytułu odsetek za zwłokę bez względu na kwotę.

Ze względu na ryczałtowy sposób rozliczania kontraktów zawartych z Wojewodą Świętokrzyskim i Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ, nie ma w tym obszarze ani nadwykonań, ani przeterminowanych należności.

Na koniec 2022 roku Centrum Ratownictwa Medycznego nie posiadało zobowiązań długoterminowych, zaś kwota zobowiązań krótkoterminowych wyniosła **13 127 181,88 zł**, na którą składają się poniżej wymienione zobowiązania:

Rodzaj zobowiązania	Wartość
z tytułu dostaw i usług:	1 301 106,98 zł
- rozrachunki z dostawcami, w tym:	1 289 759,30 zł
• kontrakty medyczne	756 766,00 zł
• podwykonawstwo świadczeń zdrowotnych	0,00 zł
• inwestycje i środki trwale w budowie	0,00 zł
• zużycie energii, gazu, wody	145 223,51 zł
• leki, materiały opatrunkowe, sprzęt medyczny jednorazowego użycia, tlen medyczny	51 398,98 zł
• sprzęt i aparatura medyczna	2 833,80 zł
• inne (usługi obce, olej napędowy, części zamienne, wywóz nieczystości, etc.)	333 537,01 zł
- rozliczenie zakupu	11 347,68 zł
z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń:	6 051 601,40 zł
- rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	0,00 zł
- rozrachunki z tyt. pobranych zaliczek na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych (za grudzień)	1 148 866,00 zł
- rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT	8 743,00 zł
- rozrachunki z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (składki od wypłat wynagrodzeń za listopad, grudzień)	4 892 801,60 zł
- inne rozrachunki publicznoprawne ¹⁰ (opłata CEPiK, opłata za gospodarowanie odpadami)	1 190,80 zł

¹⁰ W Centrum Ratownictwa Medycznego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest wyższy niż 6%, dzięki czemu nie dokonuje wpłat na PFRON.

z tytułu wynagrodzeń (wynagrodzenie należne za grudzień 2022 r.)	4 678 479,87 zł
inne zobowiązania:	414 005,16 zł
- pozostałe rozrachunki zewnętrzne (ubezpieczenie samochodów, działalności zakładu)	154 269,42 zł
- pozostałe rozrachunki (potrącenia z list płac)	211 131,40 zł
- inne rozrachunki z pracownikami	0,00 zł
- rozrachunku z tyt. PPK	48 604,34 zł
fundusze specjalne (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych)	681 988,47 zł
Razem zobowiązania krótkoterminowe:	13 127 181,88 zł

Na koniec 2022 roku Centrum Ratownictwa Medycznego nie miało zobowiązań wymagalnych, zaś wszystkie wyżej wymienione zobowiązania zostały uregulowane w terminach wymaganej zapłaty.

II. Analiza wskaźnikowa za lata 2020-2022 i prognoza na lata 2023-2025.

Wartości wskaźników ekonomicznych i przypisana im punktacja zostały ustalone na podstawie rocznych sprawozdań finansowego za lata obrotowe 2020 - 2022, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. poz. 832). Dla Centrum Ratownictwa Medycznego dane podsumowujące zestawione zostały w poniższej tabeli:

		2020	2021	2022	2023	2025	2025
Punkty ogółem	1) liczba uzyskanych punktów (max. = 70 pkt.)	64	64	59	59	59	59
	2) % wartości maksymalnej	91,4%	91,4%	84,3%	84,3%	84,3%	84,3%

Wyniki analizy wskaźnikowej dotyczące lat 2020-2022 uzyskują wartości nie mniejsze niż 59 punktów na 70 możliwych (nie mniej niż 84,3 %) i utrzymują się na poziomie lat poprzednich. Pozwala na postawienie tezy, że sytuacja ekonomiczno-finansowa Centrum Ratownictwa Medycznego jest dobra i ustabilizowana, mimo trwającej w okresie objętym analizą epidemii COVID-19. Centrum efektywnie uczestniczyło w jej zwalczaniu.

Prognoza na lata 2023 – 2025 uwzględnia zmiany organizacyjne, jakie zaszły w Centrum w wyniku zmiany ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym nakładającej obowiązek przekazania Wojewodzie Świętokrzyskiemu z końcem 2020 roku zadań dyspozytorni medycznej a także zapowiedź Ministra Zdrowia o zakończeniu trwania stanu zagrożenia epidemicznego z powodu COVID-19. W analizie uwzględnione zostały również symulacje dotyczące wzrostu wynagrodzeń spowodowanego nowelizacją ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz wprowadzeniem na stałe do porządku prawnego od stycznia 2023 r. dodatków należnych pracownikom wykonującym zawód medyczny, zatrudnionym w systemie pracy zmianowej w zespołach ratownictwa medycznego (kontynuacja zadania wynikającego z art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi).

1. Wskaźniki zyskowności.

		Składowa formuły (w tys. zł)	2020	2021	2022	2023	2025	2025
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	Wynik netto	219,70	195,31	163,92	662,06	388,68	850,63
		Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	94 310,20	98 831,57	118 303,48	134 724,74	148 197,21	163 016,93
		Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,24	0,00	1,88	0,00	0,00	0,00
		Pozostałe przychody operacyjne	25 473,66	36 320,19	17 972,38	7 242,90	5 432,17	4 074,13
		Przychody finansowe	275,66	52,60	1 101,30	1 622,00	1 703,10	1 788,26
		Wartość wskaźnika	0,183%	0,144%	0,119%	0,461%	0,250%	0,504%
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	Wynik z działalności operacyjnej	31,52	183,60	-907,81	-929,44	-1 283,84	-906,97
		Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	94 310,20	98 831,57	118 303,48	134 724,74	148 197,21	163 016,93
		Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,24	0,00	1,88	0,00	0,00	0,00
		Pozostałe przychody operacyjne	25 473,66	36 320,19	17 972,38	7 242,90	5 432,17	4 074,13
		Wartość wskaźnika	0,026%	0,136%	-0,666%	-0,655%	-0,836%	-0,543%
		3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	Wynik netto	219,70	195,31	163,92	662,06	388,68
	Aktywa na początek okresu		58 614,25	78 498,84	75 856,07	76 240,92	74 245,70	75 339,61
	Aktywa na koniec okresu		78 498,84	75 856,07	76 240,92	74 245,70	75 339,61	77 393,17
	Wartość wskaźnika		0,320%	0,253%	0,216%	0,880%	0,520%	1,114%

		2020	2021	2022	2023	2025	2025
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	3	3	3	3	3	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	3	3	0	0	0	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	3	3	3	3	3	3
1. Razem:		9	9	6	6	6	6

Oceniając wynik finansowy i budowane na nim wskaźniki zyskowności należy pamiętać, że w głównej mierze zależą one od wysokości środków przeznaczanych (obecnie przez NFZ) na ratownictwo medyczne. Przychody z tej jednej umowy stanowią bowiem przeszło 75% przychodów z działalności.

Do końca 2022 r. udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego było finansowane środkami pochodzącymi z budżetu państwa. Od stycznia 2023 r. zostały zmienione zasady. Obecnie źródłem finansowania ratownictwa medycznego jest składka zdrowotna administrowana przez Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.

Kwoty przeznaczane na ratownictwo medyczne w latach 2012 – 2019 były wyjątkowo stabilne, co obrazuje tabela poniżej.

Wydatki budżetu państwa na ratownictwo medyczne w latach 2012 – 2022 [bez środków na refundację wypłat dodatkowych wynagrodzeń pielęgniarcom i położnym oraz ratownikom medycznym]										
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
w tysiącach złotych										
56 453	56 472	56 434	56 428	56 491	56 936	56 412	57 595	64 212	75 121	96 958
Dynamika wydatków budżetu państwa. Rok 2012 = 100										
100	100,03	99,97	99,96	100,07	100,86	99,93	102,02	113,74	133,07	171,75%

Nakłady na ratownictwo medyczne nie tylko, że nie rosły, to nawet spadały poniżej kwoty wyjściowej z 2012 roku. Problem braku wzrostu finansowania przedszpitalnego systemu ratownictwa medycznego

dotyczył całego kraju. Dopiero w ustawie budżetowej na 2020 rok na okres od kwietnia zaplanowane zostały środki na finansowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w wysokości wyższej o 10% niż w latach poprzednich. Zaplanowany wzrost nakładów zbiegł się w czasie z wybuchem pandemii COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Zmiana sytuacji epidemicznej nie przyniosła jednak wzrostu cen stawek dobowych. Jedynie decyzją Ministra Zdrowia doszło do wzrostu finansowania świadczeń zdrowotnych o 3% na pokrycie kosztów wywołanych epidemią COVID-19, ale towarzyszył temu równocześnie przebiegający w jeszcze szybszym tempie wzrost kosztów funkcjonowania zespołów ratownictwa medycznego, spowodowany koniecznością stosowania w o wiele większym zakresie środków ochrony indywidualnej i środków dezynfekcyjnych oraz co ważniejsze, wprowadzenia od listopada 2020 r. dodatków wyjazdowych dla personelu zespołów ratownictwa medycznego. Fakty te długo nie były zauważone i dopiero od listopada 2021 r. na wniosek Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji doszło do podwyżki stawek jednostkowych. Wcześniej, ze względu na konieczność wydzielenia ze struktur organizacyjnych Centrum dyspozytorni medycznej zespołów ratownictwa medycznego (zadania dysponowania zespołami przejął Wojewoda Świętokrzyski), doszło do spadku stawek ryczałtów dobowych zespołów ratownictwa medycznego.

Zmiany stawek ryczałtów dobowych zespołów ratownictwa medycznego (w zł)					
Okres	Zespoły P	Przyrost (P) rok poprzedni = 100	Zespoły S	Przyrost (S) rok poprzedni = 100	Relacja S/P
I - III.2019*	2 924,96	100,00%	3 899,95	100,00%	133,33%
IV - X.2019	3 085,14	105,48%	4 113,51	105,48%	133,33%
XI - XII.2019	3 233,01	104,79%	4 310,58	104,79%	133,33%
I - III.2020	3 085,14	95,43%	4 113,51	95,43%	133,33%
IV - X.2020	3 494,23	113,26%	4 658,90	113,26%	133,33%
XI - XII.2020	3 612,12	103,37%	4 816,57	103,38%	133,34%
I - IX.2021**	3 157,95	87,43%	4 211,40	87,44%	133,36%
X - XII.2021***	4 623,90	146,42%	6 165,35	146,40%	133,34%
I - III.2022	4 721,97	102,12%	6 295,97	102,12%	133,33%
IV - VI.2022	4 934,46	104,50%	6 579,29	104,50%	133,33%
VII - XII.2022	5 580,87	113,10%	7 441,18	113,10%	133,33%
I - XII.2023	5 912,00	105,93%	8 048,00	108,15%	136,13%

* - - stawki dla umowy obowiązującej do dnia 31 marca 2029 r.

** - po przekazaniu dyspozytorni PRM (w latach wcześniejszych koszty utrzymania dyspozytorni były zawarte w ryczałcie dobowym);

*** - do ryczałtu dobowego zostały włączone dodatkowe wynagrodzenia pielęgniarek i ratowników medycznych oraz korekta przyrostu wynagrodzeń zasadniczych i dodatek wyjazdowy.

Średnie roczne stawki ryczałtów dobowych zespołów ratownictwa medycznego (w zł)					
Okres	Zespoły P	Przyrost (P) rok poprzedni = 100	Zespoły S	Przyrost (S) rok poprzedni = 100	Relacja S/P
2019*	2 924,96	100,00%	3 899,95	100,00%	133,33%
2019**	3 118,43	106,61%	4 154,68	106,53%	133,23%
2020	3 412,16	109,42%	4 549,58	109,50%	133,33%
2021	3 527,45	103,38%	4 703,90	103,39%	133,35%
2022	5 207,93	147,64%	6 943,92	147,62%	133,33%
2023	5 912,00	113,52%	8 048,00	115,90%	136,13%

* / - stawki dla zakończonej w dniu 31 marca 2019 r. umowy.

** / - stawki dla umowy obowiązującej od dnia 1 kwietnia 2029 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

Od kwietnia 2022 r. Minister Zdrowia zaprzestał wypłacania dodatku 3 % wartości kontraktu ale równoległe ze względu na wzrost cen zaopatrzeniowych zryczałtowane stawki jednostkowe zostały podwyższone o 4,5 %. Tym wzrost przychodów w 2022 r. przeznaczony na niwelowanie skutków inflacji wyniósł zaledwie 1,5 %.

Od 1 lipca 2022 r. ze względu na konieczność uwzględnienia w stawce ryczału dobowego kwot przyrostu wynagrodzeń pracowników etatowych, zostały one podwyższone o 13,1%. Jednak w przypadku Centrum Ratownictwa Medycznego przyrost nie pokrył wszystkich skutków wywołanych nowelizacją ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Średni przyrost wynagrodzeń wyniósł 21,3% (uwzględniając relację kosztów płac do kosztów ogółem wzrost stawek nie powinien być niższy niż 16%).

Dla celów prognozy został przyjęte założenie, że finansowanie świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego będzie rosło w tempie niższym niż inflacja, na poziomie przyrostu średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, który jest wartością bazową dla ustalania wysokości płac zasadniczych pracowników Centrum.

Od dnia 1 marca 2020 roku Centrum Ratownictwa Medycznego świadczy nową usługę – transport medyczny między szpitalny. Umowa ma charakter ryczałtowy i jest w całości finansowana przez NFZ. Pierwsza umowa została zawarta na trzy lata. Usługa była świadczona przez cztery zespoły. Od marca 2023 r. obowiązuje nowa umowa, ale Dyrektor Świętokrzyskiego Oddziału NFZ w Kielcach zdecydował o ograniczeniu liczby zespołów do dwóch. Przychody z realizacji umowy w nowym kształcie zostały uwzględnione w prognozie. Dla celów prognozy przyjęto, że będzie ona kontynuowana także w latach następnych.

Nie zostały natomiast uwzględnione dodatkowe przychody o charakterze incydentalnym, za które należy uważać wszelkiego rodzaju przychody z tytułu prowadzenia działań związanych zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19, jak wykonywanie transportów osób zarażonych wirusem SARS-CoV-2, czy też wykonywanie wymazów z osobom podejrzanym o zarażenie się tym wirusem. Dotyczy to także projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 w województwie świętokrzyskim”. Dzięki temu programowi udało się pokryć ponadplanowe koszty zapewnienia bezpiecznej pracy pracownikom medycznym poprzez wyposażenie ich w skuteczne środki ochrony osobistej, materiały i sprzęt dezynfekcyjny ambulansów sanitarnych.

Dla celów prognozy przyjęto, że w latach 2023 – 2025 rozmiar epidemii zostanie istotnie ograniczony, co przełoży się tak na przychody, jak i koszty. Należy przy tym zauważyć, że pracownicy Centrum Ratownictwa Medycznego są bezpośrednio narażeni na działania czynników zakaźnych, stąd nawet odwołanie przez Ministra Zdrowia stanu zagrożenia epidemicznego nie spowoduje całkowitej rezygnacji ze stosowania zabezpieczeń indywidualnych, jak maseczki, fartuchy barierowe, kombinezony ochronne, rękawiczki nitrylowe, czy też używania środków dezynfekcyjnych.

Według obecnego stanu prawnego przyrost wynagrodzeń dla grupy pielęgniarek i położnych oraz ratowników medycznych zatrudnionych w obrębie ratownictwa medycznego będzie refundowany ze składki zdrowotnej. W prognozie zostały uwzględnione skutki przyrostu wynagrodzeń powodowanych stosowaniem przepisów ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Jednakże to Prezes Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, która prowadzi analizy w tym obszarze, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia ustala poziom wzrostu kontaktów zawartych z NFZ. Na dzień sporządzania raportu brak jest jakichkolwiek danych na ten temat. Dlatego też w prognozie na 2023 rok założono, że przychody z tego tytułu wyniosą 4,5% a koszty wzrostu wynagrodzeń będą dalej refundowane. Ze względu na brak jakichkolwiek informacji na temat refundacji w latach przyszłych założono, że w dalszych latach te dodatkowe środki zostaną włączone do bazowej kwoty kontraktu na ratownictwo medyczne, jednak sam fakt ich włączenia nie poprawi rentowności, gdyż wzrostowi nakładów będzie towarzyszył równoległe wzrost kosztów wynagrodzeń co najmniej o takie same kwoty. Dotychczasowa praktyka pokazuje, że tempo przyrostu przychodów będzie istotnie niższe niż kosztów.

Od dnia 1 października 2017 r. zgodnie z ustawą o finansowaniu świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych szpitale zostały zobowiązane do sprawowania nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Jednakże na terenie województwa świętokrzyskiego to Centrum Ratownictwa Medycznego stało się ich głównym podwykonawcą. Obecnie z usług Centrum korzystają szpitale: w Kazimierzy Wielkiej, Ostrowcu Świętokrzyskim, Starachowicach, Skarżysku-Kamiennej oraz Specjalistyczny Szpital Matki i Noworodka w Kielcach. Centrum samodzielnie realizuje umowę z NFZ dla rejonu obejmującego północną część powiatu kieleckiego w oparciu o ambulatorium w Mniowie. W prognozie założono, że taki stan nie ulegnie zmianie tak, co do zakresu świadczeń jak i co do wielkości przychodów z tego tytułu.

Natomiast na rynku usług transportu sanitarnego realizowanych na zlecenie zamawiającego (szpitale, ośrodki zdrowia, osoby fizyczne) jest bardzo duża konkurencja. W dodatku nie jest to konkurencja do końca uczciwa ze strony podmiotów prywatnych. Podmioty te nie zatrudniają pracowników na etatach, ale na o wiele tańszych umowach „śmieciowych”. Nie stosują się do rygorystycznych przepisów ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Znają oni stosowane dotychczas przez Centrum Ratownictwa Medycznego ceny umowne i w swych ofertach dają ceny nieznacznie niższe, co pozwala im na wygrywanie przetargów szczególnie wtedy, gdy jedynym lub głównym kryterium wyboru wykonawcy jest oferowana cena. Podmioty prywatne, choć świadczą usługi na bardzo niskim poziomie jakościowym, to mimo to wygrywają w przetargach. W efekcie oszczędności szpitale są minimalne, uzyskiwane kosztem jakości kupowanych usług dla swoich pacjentów.

Najpoważniejszym czynnikiem wzrostu kosztów funkcjonowania Centrum Ratownictwa Medycznego jest przyrost wynagrodzeń personelu medycznego. Po zmianach wprowadzonych przez Ministra Zdrowia do rozporządzenia w sprawie ogólnych warunków umów skutkujących przyrostem wynagrodzeń pielęgniarek, postulaty płacowe zaczęli zgłaszać lekarze i ratownicy medyczni. W każdym roku lekarzom kontraktowym były zwiększane stawki godzinowej, zaś pielęgniarce i ratownicy medyczni pracujący poza systemem ratownictwa medycznego otrzymywali specjalne dodatki płacowe finansowane ze środków własnych.

Najważniejszym jednak czynnikiem wzrostu kosztów pracy w 2020 i 2021 roku okazały się:

- wykonanie polecenia Ministra Zdrowia z dnia 1 listopada 2020 r. (wyplata dodatkowych świadczeń pieniężnych pracownikom medycznym wykonującym zadania w zespołach ratownictwa medycznego),
- wykonanie polecenia Ministra Zdrowia z dnia 16 listopada 2020 r. (wyplata dodatkowych świadczeń pieniężnych dyspozytorom medycznym)¹¹,
- wykonanie zadania określonego w art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nakazującego w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii podmiotom leczniczym udzielającym świadczeń przez całą dobę, wypłacanie pracownikom wykonującym zawód medyczny zatrudnionym w systemie pracy zmianowej dodatki za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze nocnej w wysokości co najmniej 65% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika oraz za każdą godzinę pracy wykonywanej w porze dziennej w niedziele i święta oraz dni wolne od pracy wynikającej z przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w wysokości co najmniej 45% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika,
- wykonanie przepisów nowo dodanego art. 99b do ustawy o działalności leczniczej, wprowadzającego obowiązek wypłacania od dnia 1 października 2021 r. dodatku wyjazdowego w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego bądź stawki godzinowej zatrudnionego personelu medycznego zespołów ratownictwa medycznego, za każdą godzinę pełnionego dyżuru.

Koszty poleceń Ministra Zdrowia były rekompensowane przez NFZ, natomiast wnikające ze zmiany ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Koszt wypłacania dodatku wyjazdowego został częściowo

---

¹¹ Wraz z przekazaniem z dniem 1 stycznia 2021 r. dyspozytorni zespołów ratownictwa medycznego Wojewodzie Świętokrzyskiemu czynnik ten utracił swe znaczenie.

zrekompensowany nową, wyższą stawką ryczałtu dobowego za dyżury specjalistycznych i podstawowych zespołów ratownictwa medycznego¹². Źródła te nie refundują kosztów dodatkowych wynagrodzeń wypłacanych pracownikom spoza zespołów ratownictwa medycznego i pracownikom niemedycznym (np. kierowcy ambulansów sanitarnych przewożących pacjentów zarażonych wirusem SARS-CoV-2). Te koszty obciążały i w dalszym ciągu obciążają Centrum Ratownictwa Medycznego.

Wejście w życie ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych wywołało pilną potrzebę całkowitej zmiany regulaminu wynagradzania i gruntownej przebudowy siatki płac, co ze względu na potrzebę uzyskania aprobaty strony związkowej przy jednoczesnym braku dodatkowych środków na płace, jest zadaniem niezwykle trudnym do wykonania. Od 1981 roku dla stacji pogotowia ratunkowego preferowany był system wynagradzania oparty na dodatkach za pracę w zespołach ratunkowych i ambulatoriach pomocy doraźnej, liczonych od osobistego wynagrodzenia zasadniczego. Im ktoś więcej pracował, tym wynagrodzenie miał wyższe. Kwoty dodatków przekraczały kwoty płacy zasadniczej, a średnie pobory płacone pracownikom Centrum Ratownictwa Medycznego były wyższe od średniej krajowej. Przyjęcie wprost nowych stawek płacy zasadniczej skutkowałoby prawie dwukrotnym wzrostem kosztów wynagrodzeń. W latach 2017 – 2019 w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi z Regulaminu wynagrodzeń powyższe dodatki zostały całkowicie wyrugowane, dzięki czemu pomimo wzrostu wynagrodzeń zasadniczych ogólne koszty pracy nie uległy istotnemu zwiększeniu. Podjęte i wdrożone działania pro oszczędnościowe zostały całkowicie wyrugowane poprzez niezależne od Centrum Ratownictwa Medycznego zmiany przepisów prawa – wprowadzenie art. 99b w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym i art. 47a w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. stanowiła, że jeszcze w 2019 roku kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalania wynagrodzenia zasadniczego wynosić będzie 3 900 zł. Jednak nowela ustawy z sierpnia 2019 r. podniosła kwotę bazową do 4 200 zł. Od 1 lipca 2020 r. kwota bazowa przekroczyła wartość 4 900 zł.¹³ Od 1 lipca 2021 r. obowiązywał nowy wskaźnik ustalony w oparciu o kwotę przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 roku, który wyniósł 5 167,47 zł¹⁴. Od 1 lipca 2022 roku było to już 5 662,53 zł¹⁵ (wskaźnik wzrósł o 9,58%). Dodatkowo, na skutek nowelizacji ustawy doszło do zmiany współczynników pracy na bardziej korzystne dla pracowników. W bieżącym roku podstawę wyliczeń stanowi kwota 6 346,15 zł¹⁶ (przyrost w stosunku do 2021 r. o 12,07%).

Dla uproszczenia symulacji zostało przyjęte, że koszty wzrostu płac powinny zostać skompensowane wzrostem wartości umów na wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

Z końcem 2020 roku prowadzenie dyspozytorni medycznej zostało przejęte przez służby Wojewody Świętokrzyskiego. Pracownicy zostali przekazani do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Zdarzenie to pozostało neutralne dla wyniku finansowego, gdyż w takiej samej wielkości zostały obniżone przychody, jak i koszty z tytułu ograniczenia działalności w tym obszarze.

Inny czynnik kosztotwórczy, to podnoszenie cen zaopatrzeniowych przez dostawców w stopniu wyższym niż podawany przez Prezesa GUS wskaźnik wzrostu cen (potocznie inflacja). Dotyczy to głównie cen leków, materiałów medycznych i sprzętu jednorazowego użycia oraz środków dezynfekcyjnych i sanitarnych. Nawet rygorystyczne stosowanie ustawy Prawo zamówień publicznych

---

¹² Nowa dobową stawką ryczałtu dobowego zespołów ratownictwa medycznego w podwyższonej wysokości została wprowadzona z dniem 1 października 2021 r.

¹³ W lutym br. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłosił, że przeciętne miesięczne wynagrodzeniu brutto w gospodarce narodowej w 2019 roku wyniosło 4.918,17 zł (M.P. z 2020 r., poz. 174).

¹⁴ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2021 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 137).

¹⁵ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2021 r. (M.P. z 2022 r., poz. 175).

¹⁶ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2022 r. (M.P. z 2023 r., poz. 171).

na niewiele się zdaje, bo potencjalni oferenci nie chcą brać udziału w przetargach na okresy dłuższe niż 1 rok, jeżeli w umowie nie ma klauzuli dopuszczającej zmianę ceny po każdym roku obowiązywania umowy. To samo dotyczy ubezpieczycieli (wzrost składek OC) i gmin (wzrost podatków od nieruchomości). Obserwowany jest stały wzrost cen nabycia noszy, transporterów, respiratorów i defibrylatorów. Rosną także ceny nabycia ambulansów ratunkowych. Skutkuje to zwiększonymi kosztami amortyzacji.

Budując prognozę na lata 2023-2025 założono, że pomimo trudnej sytuacji gospodarczej nie dojdzie do wzrostu kosztów w tym obszarze ponad dotychczas obserwowany. Wygaszenie epidemii spowodowało spadek zapotrzebowania na specjalistyczne środki ochrony indywidualnej stosowane przez pracowników medycznych.

Ograniczenie działalności oraz potrzeba szukania oszczędności spowoduje zmniejszenie inwestowania w infrastrukturę, tak budowlaną, jak i techniczną. Dzięki temu, że w latach poprzednich trzy obiekty zostały wybudowane praktycznie od nowa a pozostałe, którymi zarządza Centrum Ratownictwa Medycznego zostały gruntownie wyremontowane, w najbliższych latach nie będzie zachodziła potrzeba ponoszenia zwiększonych kosztów na ich remontowanie.

Mniejsza zyskowość wynika także z wprowadzenia w podstawowych ZRM teletransmisji zapisu obrazu EKG pacjenta z miejsca zdarzenia do pracowni hemodynamiki (wyższej klasy defibrylatory, mobilna łączność internetowa, utrzymanie serwera i aplikacji dedykowanej teletransmisji). Wzrost kosztów operacyjnych, przekładający się bezpośrednio na niektóre wskaźniki ekonomiczno-finansowe wynika także z konieczności spełnienia nowych kryteriów oceny ofert ustalanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Dla celów prognozy przyjęto, że zakupy nowych ambulansów sanitarnych i wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną zostaną ograniczone do poziomu wymogów stawianych przez NFZ.

Centrum Ratownictwa Medycznego wdrożyło na terenie całego województwa świętokrzyskiego ogólnopolski system informatyczny SWD PRM¹⁷. Jego użytkowanie wywołało wzrost kosztów eksploatacyjnych dyspozytorni medycznej oraz ambulansów ratunkowych (wyposażenie miejsc wyczekiwania ZRM w komputery i drukarki, zapewnienie z tymi miejscami łączności internetowej VPN, relatywnie droga eksploatacja drukarek atramentowych montowanych w ambulansach, ich serwisowanie i naprawy). Wraz z przejęciem zadań dyspozytorni przez służby Wojewody Świętokrzyskiego infrastruktura tej komórki organizacyjnej została udostępniona odpłatnie nowemu zarządzającemu, co ograniczyło koszty utrzymywania tej części systemu PRM powiększyło przychody z działalności niemedyycznej.

W kolejnych latach dojdą koszty związane z wprowadzeniem i eksploatacją systemu elektronicznej dokumentacji medycznej oraz wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa.

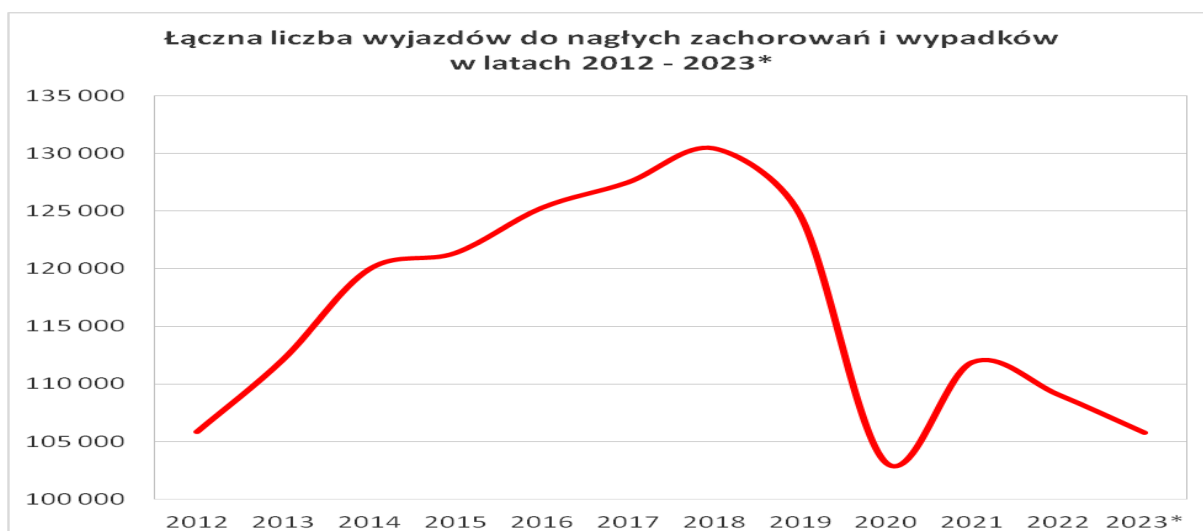
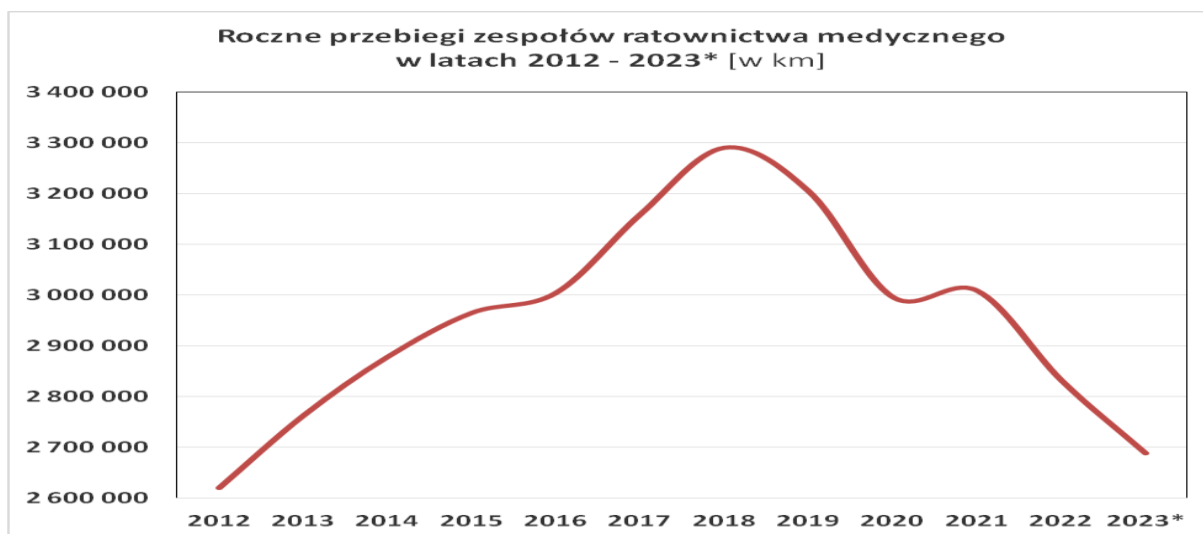
Podsumowując, dzięki poczynionym wcześniej inwestycjom w sprzęt teleinformatyczny i aparaturę medyczną oraz środki transportu medycznego, w latach 2023 - 2025 nie będzie zachodziła pilna potrzeba ich odtwarzania ponad normalne zużycie, co wpłynie na ograniczenie kosztów amortyzacji.

Dla Centrum Ratownictwa Medycznego poważnym problemem jest wzrost cen paliw. Ambulanse sanitarne obsługujące ratownictwo medyczne oraz transport sanitarny przejeżdżają obecnie w ciągu roku prawie 5 milionów kilometrów. Dlatego wzrost ceny paliwa o każdy grosz na litrze ma swoje znaczenie. Obserwuje się ich tendencję wzrostową. Koszty paliw po okresie wzrostu wywołanego wojną pomiędzy Rosją i Ukrainą znacznie wzrosły, ale później nastąpił okres spadku i stabilizacji cen. W prognozie przyjęto, że ceny paliw będą rosły ale w granicach 5% rocznie.

---

¹⁷ System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego jest to system informatyczny umożliwiający przyjęcie w dyspozytorni medycznej (w centrum powiadamiania ratunkowego) zgłoszeń alarmowych, dysponowanie zespołów ratownictwa medycznego, rejestrowanie zdarzeń medycznych, prezentację miejsca geograficznego zdarzenia alarmowego oraz pozycjonowanie zespołów ratownictwa medycznego. System SWD PRM jest realizacją postanowień ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. poz. 1635). Urządzenia i podstawowa infrastruktura sprzętowa oraz oprogramowanie dostarczone zostało przez Wojewodę Świętokrzyskiego. Natomiast koszty zakupu i montażu dodatkowego niezbędnego wyposażenia do ambulansów ratunkowych i miejsc wyczekiwania zespołów ratownictwa medycznego oraz koszty eksploatacyjne obciążają w całości dysponenta zespołów.

Wystąpienie epidemii COVID-19 w 2020 r. miało wpływ na zachowania osób chorych w zakresie wzywania zespołów ratownictwa medycznego. Widać to zarówno po liczbie przejechanych kilometrów, jak i liczbie podejmowanych interwencji medycznych. Ekstrapolacja danych z okresu styczeń – kwiecień 2023 r. nie wykazuje znacznego wzrostu w tych obszarach.

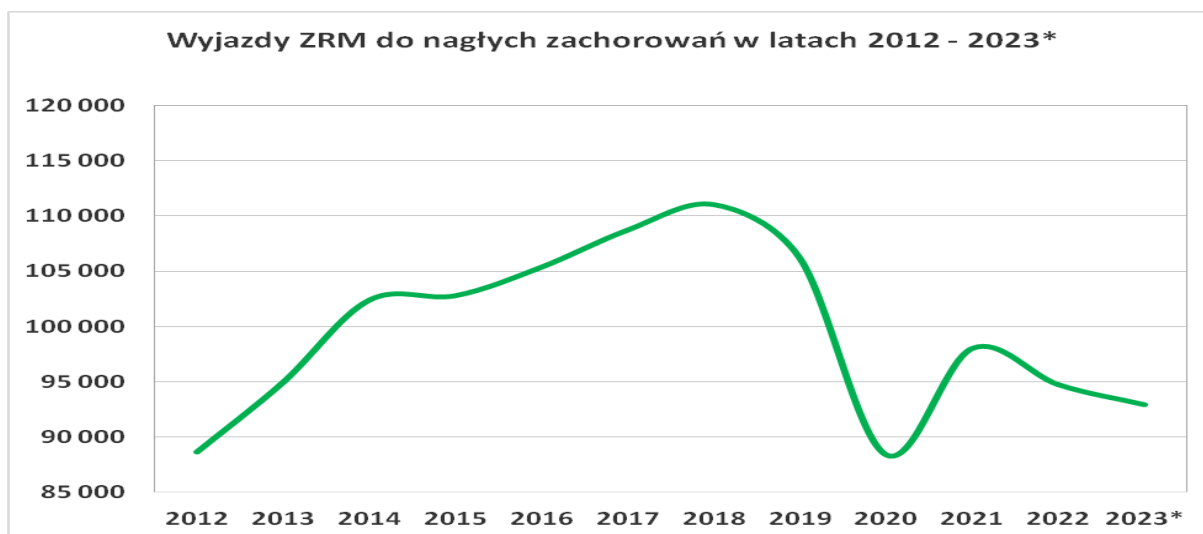
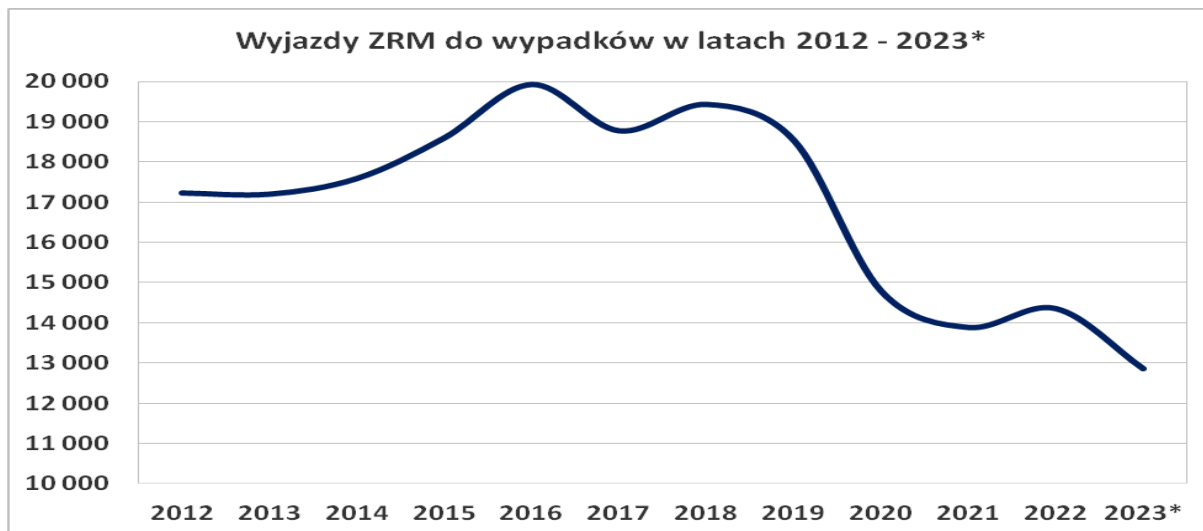

Pacjenci natomiast chętniej korzystają z usług nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. W ambulatoriach Centrum w 2022 r. udzielono 21,7 tysiąca porad lekarskich, w tym ponad 1,1 tysiąca w domach pacjentów. Było ich jednak o 45 % mniej niż w 2019 r. ale o 25% więcej niż przed rokiem. Z pomocy pielęgniarskiej w ambulatorium skorzystało ponad 13 tysięcy osób. Do domów pacjentów pielęgniarki wyjeżdżały ponad 500 razy, głównie w celu wykonywania iniekcji zleconych przez lekarzy POZ.

Ilość realizowanych świadczeń zdrowotnych							
Rok	wyjazdy do zachorowań	wyjazdy do wypadków	wyjazdy transport.	porady ambulator.	zabiegi ambulator.	porady wyjazdowe	zabiegi wyjazdowe
2019	106 197	18 533	26 927	37 099	30 100	2 887	1 755
2020	88 386	14 785	19 070	19 907	16 281	1 763	585
2021	98 022	13 881	16 685	16 157	11 814	1 173	471

2022	94 743	14 350	17 438	20 579	13 142	1 115	517
I-IV.2023	30 659	4 400	6 058	6 158	4 984	497	199

Porównanie zmian w liczbie wyjazdów ZRM do wypadków i do nagłych zachorowań, zostało przedstawione na dwóch poniższych rycinach. O ile liczba wyjazdów do wypadków nie rośnie, bo wypadek jest albo go nie ma, to stale rośnie liczba zgłoszeń do „nagłych zachorowań”, które w dużej mierze nimi nie są. Po prostu nadużywana jest gotowość zespołów ratownictwa medycznego do niesienia pomocy. Pandemia COVID-19 ograniczyła ten proceder, ale widać już tendencję powrotną.

Dla prognozy na lata 2023-2025 założono, że nie dojdzie do istotnego zwiększenia liczby interwencji zespołów ratownictwa medycznego.

Na wzrost kosztów wpływają także dokonywane zmiany w powszechnie obowiązujących przepisach prawa. Wprowadzane dotychczas zmiany nie były rekompensowane wzrostem ceny dobokaretki. Jako przykłady można podać podniesienie składki na Fundusz Rentowy w części opłacanej przez pracodawcę o 2 %, czy też utworzenie Funduszu Emerytur Pomostowych, na który składka wynosi 1,5 % miesięcznej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe każdego pracownika etatowego zatrudnionego w zespole ratownictwa medycznego. W Centrum Ratownictwa Medycznego składki na Fundusz Emerytur Pomostowych są odprowadzane od prawie 500 osób. W ostatnich latach dodano składkę na Fundusz Solidarnościowy (1,45% podstawy wymiaru składki).

Pamiętać przy tym trzeba o obowiązku tworzenia rezerw na świadczenia pracownicze, które obejmują rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, na nagrody jubileuszowe i na urlopy.

Istotne znaczenie mają stawki podatku VAT Świadczenia zdrowotne są zwolnione z tego podatku i w konsekwencji VAT w całości stanowi koszt dla podmiotu, który takich świadczeń udziela. Obniżenie stopy podatku VAT w 2022 r. na dostawy energii elektrycznej i gazu nie rekompensują wzrostu cen netto tych nośników energii. Dla potrzeb prognozy założono kilku procentowy wzrost cen energii przyjmując, że rząd dalej będzie stosował wobec podmiotów publicznych tarcze ochronne.

Na poziom kosztów wpływają także decyzje podejmowane przez Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia związane z sukcesywnym rozszerzaniem wyposażenia zespołów ratownictwa medycznego. Tak w sprzęt medyczny, jak i w leki. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku przyznawania punktów rankingujących w postępowaniach konkursowych za posiadanie certyfikatów dotyczących zarządzania jakością. Chodzi tu o certyfikaty, które odnoszą się do ogólnie rozumianego zarządzania zakładem, nie mające bezpośredniego związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Kolejne czynniki kosztotwórcze wynikają z konstrukcji samej ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym. W bardzo istotny sposób ograniczają one krąg lekarzy, którzy mają kwalifikacje do wykonywania czynności medycznych w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego. Nie dość, że lekarzy o odpowiednich specjalnościach jest zbyt mało, to Centrum Ratownictwa Medycznego musi jeszcze o nich konkutować ze szpitalami. Powoduje to wzrost kosztów udzielania świadczeń wykonywanych przez tę grupę zawodową w specjalistycznym zespole ratownictwa medycznego lub ambulatorium tej grupy zawodowej.

Skutkiem niskiego finansowania ZRM, a szczególnie niedoszacowania stawki dla zespołów specjalistycznych jest relatywnie niskie wynagrodzenie lekarzy systemu zatrudnionych na kontraktach medycznych. Różnica pomiędzy stawkami dobowymi zespołu S i zespołu P wynosi od stycznia 2023 r. 2 136,00 zł. Obecna relacja stawek ryczałtu dobowego zespołu S do zespołu P wynosi 1,36. Miała wzrosnąć do poziomu 1,40 lecz i tak nie zmieni to sytuacji. Przyjmując, że różnice pomiędzy zespołami wynikają ze składów osobowych, to lekarzowi w specjalistycznym ZRM można obecnie oferować wynagrodzenie na poziomie 89 zł za godzinę pracy. Jest ono zbyt niskie. W Centrum Ratownictwa Medycznego obowiązują stawki wyższe. Średnia z drugiej połowy 2022 r. to 113,91 zł za godzinę dyżuru. Mimo to nie są to stawki w żadnej mierze konkurencyjne wobec ofert przedstawianych przez szpitale. Stawki za godzinę pracy lekarzy kontraktowych będą rosły, bowiem ich wzrost jest wywoływany wzrostem płac lekarzy etatowych. A ten od 1 lipca 2022 r. wyniósł aż 31%¹⁸.

W prognozie na lata 2023-2025 uwzględnione zostało dalsze zmniejszenie zapotrzebowania na pracę lekarzy zatrudnianych na umowach cywilno-prawnych w związku z ograniczeniem działalności w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej oraz ze zmianą statusów zespołów ratownictwa medycznego ze specjalistycznych na podstawowe. Pozytywnym jest zmniejszenie liczby specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego i uruchomienie w ich miejsce zespołów podstawowych, w tym w nowych miejscach wyczekiwania. Od dnia 1 lipca 2018 r. zespół podstawowy stacjonuje w Pacanowie, zaś od dnia 1 kwietnia 2019 r. uruchomione zostały dodatkowe zespoły podstawowe w Kielcach i w Opatowie. Z dniem 1 stycznia 2023 r. w godzinach od 7 do 19 w Oksie (powiat jędrzejowski) stacjonuje podstawowy zespół ratownictwa medycznego. Na skutek wprowadzania podobnych zmian koszty usług obcych nie ulegną zwiększeniu.

Na wzrost kosztów osobowych wpływa także wzrost najniższego wynagrodzenia. W 2019 roku był to przyrost skokowy, z kwoty 2 1050 zł do 2 600 zł (wzrost o 15,6 %). W 2021 r. najniższe wynagrodzenie wyniosło 2 800 zł (wzrost o 7,7 %), w 2022 r. było to już 3 010 zł (wzrost o 7,5%) a obecnie wynosi 3 490 zł. To o 480 zł więcej niż w roku poprzednim (przyrost o prawie 16%). Od 1 lipca 2023 r. wynagrodzenie minimalne będzie wynosić 3 600 zł. To od wartości najniższego wynagrodzenia liczone są dodatki za pracę w godzinach nocnych (z wyłączeniem grupy pracowników zatrudnionych w zespołach ratownictwa medycznego). Dla Centrum Ratownictwa Medycznego są to znaczne obciążenia, gdyż 1/3 czasu pracy personelu medycznego w zespołach transportu sanitarnego, to praca w

---

¹⁸ Jest to wartość skumulowana i jest pochodną wzrostu przeciętnego wynagrodzenia oraz zmiany współczynnika pracy.

godzinach nocnych, a w przypadku osób zatrudnionych w nocnej i świątecznej opiece zdrowotnej to więcej niż połowa. Nowelizacja ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę nie tylko, że je podniosła, to jednocześnie zmieniła zasady jego obliczania i nakazała pomijać dodatek za staż pracy. W pierwszej połowie 2020 roku doszło do sytuacji, że prawie stu pracowników etatowych otrzymywało dodatek wyrównawczy do płacy minimalnej. Podniesieniu wynagrodzenia zasadniczego z dniem 1 lipca 2020 r. spowodowało, że sytuacja ta została całkowicie wyeliminowana i żaden z pracowników Centrum Ratownictwa Medycznego nie zarabia mniej.

Umowa na wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu ratownictwa medycznego nie jest umową elastyczną, ale narzuca szereg rygorów, które muszą być bezwzględnie przestrzegane, by uniknąć dotkliwych kar finansowych. Dopiero po wybuchu epidemii COVID-19 (i na okres jej trwania) doszło do ich złagodzenia. Można już w przypadku braku lekarza zastąpić go trzecim pracownikiem medycznym lub wystawić w miejsce zespołu specjalistycznego zespół podstawowego. Daleko idące konsekwencje braku lekarza w zespole powodują, że koszty wynagrodzenia jego zastępcy są zdecydowanie wyższe (godziny nadliczbowe, wyższa stawka godzinowa). W ogóle problem zastępstw jest istotnie ważny. Wszystkie zespoły muszą zawsze pracować w pełnym składzie osobowym przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia. Każde zwolnienie lekarskie, każdy urlop wymaga ustanowienia zastępstwa co powoduje, że koszty wygrodeń za takie okresy podwajają się. Nie ma także możliwości wystawiania zespołu na część doby, także w tak skrajnych sytuacjach, gdy członek zespołu korzysta z ustawowego przywileju wzięcia urlopu na żądanie. Niezwłoczne znalezienie i ustanowienie zastępstwa powoduje istotny wzrost kosztów pracy.

Czynnikiem kosztotwórczym jest także obowiązek dokonywania wpłat na PFRON. Przepisy dotyczące zatrudniania osób niepełnosprawnych¹⁹ pozwalają nawet na całkowite zwolnienie z wpłat, ale wysokość wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych musi przekroczyć poziom 6 %. Taka wartość wskaźnika jest dla obszaru ratownictwa medycznego bardzo trudna do osiągnięcia, jednak to się udało z początkiem 2021 r. Po kilku latach okazało się, że sytuacja taka jest jednak sytuacją stabilną, dlatego do prognozy przyjęto wartości zerowe.

W 2020 roku nastąpił ustawowy wzrost kwoty bazowej odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych z poziomu 3 389,90 zł do 4 134,02 zł (przyrost o 21,95 %). W 2021 r. odpis na ZFŚS został zamrożony na poziomie z 2020 r., ale w 2022 roku odpis to już 4 434,58 zł (przyrost 7,75 %). Dla potrzeb prognozy założono, że nie ulegnie on dalszej zmianie.²⁰

Prognoza uwzględnia fakt, że od 1 stycznia 2021 roku obowiązują przepisy ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215). ŚCRMiTS jako podmiot zatrudniający i uczestnik PPK finansuje wpłaty podstawowe z własnych środków w kwocie 1,5% wynagrodzenia brutto pracownika. Wpłynęło to na wzrost kosztów osobowych, jak i kosztów administracyjnych funkcjonowania ŚCRMiTS. W prognozie została pominięta wpłata dodatkowa (dobrowolna) w wysokości do 2,5% wynagrodzenia brutto, bowiem należy przypuszczać, że przyszłe nakłady budżetu państwa na ratownictwo medyczne nie będą uwzględniać tego kosztu i ograniczą się co najwyżej do zrekompensowania wpłaty podstawowej.

Te wszystkie trudności, które na co dzień są pokonywane w Centrum Ratownictwa Medycznego powodują, że wszystkie wskaźniki rentowności są na stosunkowo niskim poziomie. W latach 2023-2025 choć nie zmniejszy się skala działalności Centrum Ratownictwa Medycznego, ale te same problemy pozostaną. Dlatego też nie zakłada się wyższych zysków niż generowane obecnie.

---

¹⁹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.).

²⁰ Kwota bazowa do naliczenia odpisu na ZFŚS na 2023 rok została zamrożona na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. Stało się to za sprawą nowego art. 51 dodanego do ustawy o ZFŚS na mocy art. 42 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023. Wysokość odpisu na ZFŚS w 2023 r. ustala się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2019 r. ogłoszonego przez Prezesa GUS. Zatem w 2023 roku podstawą do naliczenia odpisu jest kwota: 4 434,58 zł (Monitor Polski z 2020 r. poz. 195).

2. Wskaźniki płynności.

		Składowa formuły (w tys. zł)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	Aktywa obrotowe	44 510,89	42 008,59	45 241,93	43 069,71	43 706,53	45 271,79
		Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy (od jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy (od pozostałych jednostek)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)	245,18	420,01	717,10	501,97	552,16	607,38
		Zobowiązania krótkoterminowe	12 758,46	8 913,04	13 127,18	14 235,10	15 436,85	16 740,41
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy (wobec jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy (wobec pozostałych jednostek)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe (na świadczenia emerytalne i podobne)	1 035,87	4 260,21	4 224,28	4 604,46	5 018,86	5 470,56
		Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe (pozostałe)	4 661,88	1 405,40	713,51	820,54	943,62	1 085,17
		Wartość wskaźnika	2,40	2,85	2,46	2,17	2,02	1,92
	2) wskaźnik szybkiej płynności	Aktywa obrotowe	44 510,89	42 008,59	45 241,93	43 069,71	43 706,53	45 271,79
		Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy (od jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy (od pozostałych jednostek)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)	245,18	420,01	717,10	501,97	552,16	607,38
		Zapasy	9 378,99	7 837,23	4 302,32	2 928,95	1 715,14	841,17
		Zobowiązania krótkoterminowe	12 758,46	8 913,04	13 127,18	14 235,10	15 436,85	16 740,41
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy (wobec jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy (wobec pozostałych jednostek)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe (na świadczenia emerytalne i podobne)	1 035,87	4 260,21	4 224,28	4 604,46	5 018,86	5 470,56
Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe (pozostałe)		4 661,88	1 405,40	713,51	820,54	943,62	1 085,17	
Wartość wskaźnika	1,89	2,32	2,23	2,02	1,94	1,88		

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	12	12	12	12	12	12
	2) wskaźnik szybkiej płynności	13	13	13	13	13	13
	2. Razem:	25	25	25	25	25	25

Wskaźniki płynności finansowej nie przekraczają zalecanych w rozporządzeniu wartości referencyjnych. Ze względu na charakter zadań realizowanych przez Centrum Ratownictwa Medycznego jest to poziom korzystny. Centrum Ratownictwa Medycznego zawsze musi być w pełni przygotowane do ratowania życia ludzkiego. Mimo tak ważnej misji nie jest beneficjentem środków publicznych. Trzeba jednak zaznaczyć, że wybuch epidemii COVID-19 spowodował, że Centrum Ratownictwa Medycznego otrzymało istotne wsparcie ze strony władz Województwa Świętokrzyskiego w formie dotacji. Wojewoda Świętokrzyski wyasygnował dwie dotacje na łączną kwotę 860 tys. zł oraz sfinansował funkcjonowanie zespołów wyjazdowych pobierających wymazy od osób podejrzanych o zarażenie się wirusem SARS-Cov-2. Z kolei Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zorganizował program pomocy pn. „Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzeniania się COVID-19 w województwie świętokrzyskim”. Dzięki temu Centrum Ratownictwa Medycznego pozyskało środki finansowe w kwocie 10 521 tys. zł. Jest to jednak pomoc incydentalna.

W dłuższej perspektywie przy zakupach środków trwałych Centrum Ratownictwa Medycznego, odmiennie niż szpitale, nie może liczyć za zewnętrzne źródła finansowania pochodzące z Unii Europejskiej, budżetu państwa, czy też na środki z samorządów. Centrum za wszystko musi płacić własnymi pieniędzmi a ich zasoby stopniowo się kurczą. Stąd tendencja spadkowa wartości wskaźników, na co wskazują wyniki symulacji.

Obligatoryjny wzrost wynagrodzeń pracowników działalności podstawowej przełoży się na wzrost rezerwy na świadczenia emerytalne i rentowe oraz spowoduje zwiększenie w latach przyszłych zobowiązań na koniec roku. Spodziewana dynamika spadku poziomu zobowiązań będzie niższa niż przyrost aktywów obrotowych, co zmieni ich wzajemną relację i w konsekwencji spowoduje spadek wskaźników płynności finansowej.

Na wartości wskaźników będzie też miała wpływ zmiana podmiotu finansujące działania zespołów ratownictwa medycznego. Przejęcie tych zadań przez NFZ spowoduje, że na koniec roku powstawać będzie należność za świadczenia wykonane w grudniu. Do tej pory Centrum otrzymywało zapłatę „z góry” w formie zaliczki. Tym samym na koniec roku zmniejszą się zasoby finansowe. Natomiast wzrosną należności.

Na poprawę wartości wskaźników płynności finansowej szybkiej poza czynnikami wymienionymi powyżej miało wpływ zwiększenie stanów magazynowych związanych ze zgromadzeniem zapasów środków ochrony osobistej i środków dezynfekcyjnych na walkę z COVID-19.

3. Wskaźniki efektywności.

		Składowa formuły (w tys. zł)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	Należności z tytułu dostaw i usług na początek okresu (od jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Należności z tytułu dostaw i usług na początek okresu (od pozostałych jednostek)	1 433,94	2 409,27	2 906,17	2 082,23	11 290,46	12 419,50
		Należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu (od jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu (od pozostałych jednostek)	2 409,27	2 906,17	2 082,23	11 290,46	12 419,50	13 661,45
		Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	94 310,20	98 831,57	118 303,48	134 724,74	148 197,21	163 016,93
		Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,24	0,00	1,88	0,00	0,00	0,00
		Liczba dni w okresie	366	365	365	365	366	365
		Wartość wskaźnika	7,46	9,82	7,70	18,11	29,28	29,20
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na początek okresu (wobec jednostek powiązanych)	20,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na początek okresu (wobec pozostałych jednostek)	1 533,76	1 438,47	1 425,77	1 301,11	1 405,20	1 517,61
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na koniec okresu (wobec jednostek powiązanych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na koniec okresu (wobec pozostałych jednostek)	1 438,47	1 425,77	1 301,11	1 405,20	1 517,61	1 639,02
		Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	94 310,20	98 831,57	118 303,48	134 724,74	148 197,21	163 016,93
		Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,24	0,00	1,88	0,00	0,00	0,00
		Liczba dni w okresie	366	365	365	365	366	365
Wartość wskaźnika		5,81	5,29	4,21	3,67	3,61	3,53	

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	3	3	3	3	3	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	7	7	7	7	7	7
	3. Razem:	10	10	10	10	10	10

W Centrum Ratownictwa Medycznego prowadzona jest konsekwentna windykacja należności, w tym z wykorzystaniem drogi sądowej i komorniczej. Mimo to wciąż kilka szpitali powiatowych znacznie opóźnia się z płatnościami. W latach przyszłych spodziewany jest spadek należności, bowiem dojdzie do zmiany płatnika ze szpitali na Narodowy Fundusz Zdrowia za wykonane transporty sanitarne, co w konsekwencji spowoduje dalsze obniżanie się wskaźnika rotacji należności.

Przekazanie do NFZ zdań finansowania ze środków własnych (a nie dotacji) świadczeń udzielanych przez zespoły ratownictwa medycznego spowoduje, że na koniec roku powstawać będzie należność za świadczenia wykonane w grudniu. Do tej pory Centrum otrzymywało zapłatę „z góry” w formie zaliczki. Tym samym na koniec roku zmniejszą się zasoby finansowe. Natomiast wzrosną należności. Stąd taki duży skokowy wzrost wskaźnika rotacji należności. W rzeczywistości będzie niższy, bowiem NFZ jest bardzo sumiennym płatnikiem, regulującym terminowo swoje zobowiązania.

Z kolei terminowość płatności za wykonane na rzecz Centrum Ratownictwa Medycznego dostawy towarów i usług oraz terminowość wypłat wynagrodzeń, regulowania podatków i składek na ubezpieczenia społeczne powoduje, że wskaźniki rotacji zobowiązań od lat utrzymują się na optymalnym poziomie z tendencją spadkową. Prognoza finansowa na lata przyszłe nie wskazuje, by miały one ulec pogorszeniu.

4. Wskaźniki zadłużenia.

		Składowa formuły (w tys. zł)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zobowiązania krótkoterminowe	12 758,46	8 913,04	13 127,18	14 235,10	15 436,85	16 740,41
		Rezerwy na zobowiązania	7 637,08	8 944,61	8 697,73	9 523,33	10 429,66	11 424,95
		Aktywa razem	78 498,84	75 856,07	76 240,92	74 245,70	75 339,61	77 393,17
		Wartość wskaźnika	25,98%	23,54%	28,63%	32,00%	34,33%	36,39%
	2) wskaźnik wypłacalności	Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Zobowiązania krótkoterminowe	12 758,46	8 913,04	13 127,18	14 235,10	15 436,85	16 740,41
		Rezerwy na zobowiązania	7 637,08	8 944,61	8 697,73	9 523,33	10 429,66	11 424,95
		Fundusz własny	42 043,53	42 938,73	43 102,65	43 764,71	44 153,39	45 004,02
		Wartość wskaźnika	0,49	0,42	0,51	0,54	0,59	0,63

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	10	10	10	10	10	10
	2) wskaźnik wypłacalności	10	10	8	8	8	8
4. Razem:		20	20	18	18	18	18

Oceniając wskaźnik zadłużenia trzeba zauważyć, że Centrum Ratownictwa Medycznego nie posiada zobowiązań długoterminowych. Dzięki akumulowanym w latach wcześniejszych nadwyżkom finansowym zgromadzone zostały środki pieniężne, które dziś pozwalają na prowadzenie inwestycji i dużych remontów bez potrzeby zaciągania kredytów bankowych. Stąd nie występują zobowiązania długoterminowe.

Istotne jest również, że kapitały własne przekraczają wartość aktywów trwałych, zaś wszystkie zobowiązania stanowią 1/3 wartości kapitałów własnych.

Zmiany prawne, jakie zaszły w otoczeniu Centrum Ratownictwa Medycznego spowodują wzrost wartości zobowiązań, zaś wzrost wartości kapitałów własnych ze względu na ograniczone możliwości generowania zysków (będą one niewielkie). W efekcie wzrosną wskaźniki zadłużenia aktywów i wypłacalności. Zmiany te nie wpłyną jednak na faktyczną możliwość regulowania zobowiązań, tak wobec pracowników, jak i innych kontrahentów.

5. Podsumowanie.

Przytoczone wskaźniki pozwalają twierdzić, że sytuacja finansowa Centrum Ratownictwa Medycznego jest ustabilizowana.

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
5. Punkty ogółem	1) liczba uzyskanych punktów (max. = 70 pkt.)	64	64	59	59	59	59
	2) % wartości maksymalnej	91,4%	91,4%	84,3%	84,3%	84,3%	84,3%

Trzeba jednak pamiętać o permanentnym zagrożeniu szeregiem czynników zewnętrznych, które mogą istotnie wpływać na sytuację finansową Centrum Ratownictwa Medycznego. Są one generowane przez otoczenie, zaś Centrum Ratownictwa Medycznego nie ma na ich powstanie żadnego wpływu. Może co najwyżej podejmować starania, by ich skutki były jak najmniej dotkliwe. Do najbardziej poważnych czynników, które mogą wystąpić w 2023 roku i w latach kolejnych należy zaliczyć przede wszystkim takie zdarzenia, jak:

- zaprzestanie wzrostu finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- zaniżanie wycen świadczeń finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia;
- niezmiennosc cen świadczeń finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia w ramach umów wieloletnich;
- dalszy skokowy wzrost najniższego wynagrodzenia za pracę;
- wzrost przeciętnego wynagrodzenia za pracę ponad obecny poziom przyjęty ustawą o kształtowaniu się minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników medycznych, bez zapewnienia stosownej rekompensaty w umowach z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Przykłady z lat poprzednich, jak i z bieżącego roku pokazują, że takie zagrożenia nie dość, że są realne to już zaczęły się ujawniać. Jak obrazują to dane przytoczone w tabelach powyżej, dopiero po wejściu w życie ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, zaczęły rosnać nakłady na ratownictwo medyczne i na inne świadczenia finansowane przez NFZ. Jednak ich wzrost równoważył, i to nie w pełni, tylko przyrost wynagrodzeń dla pracowników medycznych. Przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nie jest zauważana inflacja. W 2022 r. w umowie na świadczenia zdrowotne z zakresu ratownictwa medycznego stawki zmieniły się dwa razy. Raz z dniem 1 kwietnia w związku z likwidacją trzy procentowej dopłaty do umów zawartych z NFZ (wprowadzona została w 2000 r. w związku ze wzrostem kosztów po pojawieniu się pandemii) i jednoczesnym podniesieniem wyceny świadczeń o 4,5%. Per saldo przyrost wyniósł zaledwie 1,5% przy rocznej inflacji przekraczającej 14%. Drugi raz w związku z koniecznością podniesienia wynagrodzeń zasadniczych pracownikom medycznym. Prezes AOTMiT zalecił wzrost stawki zaledwie o 13,1%²¹, podczas gdy na przykład w grupie ratowników medycznych (grupa ta stanowi 80% personelu medycznego) wynagrodzenie zasadnicze rosło aż o 29%.

Podobnie było w styczniu 2023 r., kiedy to Narodowy Fundusz Zdrowia przedstawił do popisu umowy ze stawką ryczałtu dobowego w wysokości z dnia 1 lipca 2022 r. Tak samo było w przypadku podpisywania aneksów do umów w innych zakresach świadczeń – umowy na 2023 rok były przedłużane na poziomie finansowania z lipca 2022 roku. Stawka ryczałtu dobowego w ratownictwie medycznym została podwyższona od stycznia 2023 r. w związku z przejściem finansowania skutków funkcjonującego art. 47a ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi przez NFZ. Rekomendowany przez Prezesa AOTMiT wzrost stawki nie pokrywa kosztów generowanych tym przepisem.

²¹ Obwieszczenie Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie rekomendacji nr 65/2022 z dnia 13 lipca 2022 r. Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zmiany sposobu lub poziomu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej. [publikacja w BIP]

Przejście z incydentalnego do permanentnego zaniżania stawek i dopłat z tytułu niezależnego od zakładu wzrostu kosztów jest najpoważniejszym zagrożeniem dla sprawnego, efektywnego prowadzenia działalności przez Centrum Ratownictwa Medycznego.

Inne czynniki to:

- pogłębienie braku lekarzy szczególnie w tych specjalnościach, które uprawniają do pracy w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego wywołany przede wszystkim niefortunna zmianą przepisów ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym;
- zamiar wprowadzenia bezwzględnego wymogu zatrudniania w zespołach ratownictwa medycznego i innych zespołach wyjazdowych pracowników wyłącznie na podstawie umowy o pracę;
- ubytek personelu pielęgniarskiego z kwalifikacjami do pracy w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- dalsze ograniczenie możliwości udzielania świadczeń z zakresu nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej przez podmioty inne, niż szpitale włączone do sieci;
- pojawienie się konkurencyjnych podmiotów realizujących usługi transportu sanitarnego na rzecz szpitali;
- wystąpienie protestów pielęgniarek oraz ratowników medycznych;
- rezygnowanie z pracy przez specjalistów z obszaru administracyjno-gospodarczego, którzy czują się niedowartościowani a na satysfakcjonującą ich gratyfikację brakuje środków.

Opracował:

z-ca Dyrektora ds. ekonomicznych

Zatwierdził:

DYREKTOR

Kielce, dn. 18 maja 2023 r.